

༡༡། །ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་མངོན་གྱི་གྲུབ་བསྐྱེས་
བཞུགས་སོ།།

མངོན་པ་སོ། །ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་གྱུ་མཚོ།

། ལྷ་བའི་སིང་གའི་མཁའིན་རབ་སྣོང་ལ་འཕེ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྣོན་ལམ་ནམ་པར་སྦྱངས།།
 སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིན་ལས་འགྲུབ་མཛད་པ། །འཇམ་དཔལ་དགེ་ས་པའི་རྗོངས་གསོལ་བ་འདེབས།།

༡༡། །སྲ་འགྲུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཇུག་སྡེ་ཚན་གྱིས་སྒྲིག་སྐྱོར་བྱས།

Published by: NRCS

Ngagyur Rigzod Computer Section

Contact Address:

Ngagyur Nyingma Institute (NNI)
(Higher Buddhist Studies & Research Center)
P.O. Bylakuppe 571104 Mysuru District,
Karnataka State, South India

Ngagyur Rigzod Computer Section (NRCS)

(NNI) Library

website: <https://nni.bt>

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྲུར་མཐོ་སློབ་ཚེན་མོའི་སློབ་ཚན་
འཇུག་དེབ་སྒྲིག་སྦྱོར་བ།

ཆེ་བ་བསྟན་འཛིན་ཤར་བ། ལོ་རིམ་དགུ་བ།
རབ་དབང་འཛིགས་མེད་གྲུ་རུང་། ལོ་རིམ་དགུ་བ།
ཐོགས་མེད་སློ་བྲོས་རོ་ག་ཡ། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བ།
སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བ།
འཛིགས་མེད་དོ་རྗེ། ལོ་རིམ་བདུན་བ།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

གྲུང་བརྗོད།

རང་ཉིད་ཅམ་མ་ཟད་འགོ་བ་སྤྱི་ཡི་འཕྲུལ་སྤྱུགས་ཀྱི་བདེ་
སྤྱིད་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། དེ་སྤྱི་བ་ཚུལ་གྱི་
ཐབས་ལམ་རྣལ་མ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཉག་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་ཚད་མའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་
གནང་དགོས་རྒྱུ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱི་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས།
རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བས་རྗེ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་
འོར་བུ་མཚོག་གིས་ཀྱང་བསྟན་འགོ་སྤྱིའི་བདེ་ཅེར་དམིགས་ཏེ་
དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་དཔལ་གསང་ཆེན་སྲ་འགྱུར་རྙིང་མའི་
བཤད་བྲལ་ཆེན་མོ། སྲ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྤྱུགས་རིག་པའི་འགྱུར་
གནས་སྤིང་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་གནང་ཞིང་། བཤད་བྲལ་འདིའི་སློབ་

ཚོན་དུ་ཐུན་མོང་མིང་ཚིག་ཀུན་གྱི་ཚོམ་གཞིར་གྱུར་པ་བརྟེན་སྲོད་
རིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐུན་མིན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་
དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བློན་མ་མེད་པ་དང་།

དེའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་རྒྱན་དུག་མཚོག་
གཉིས་གྱིས་གཏོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བསེལ་
ལྷན་གངས་རིའི་སྡེངས་གྱི་བསྟན་པའི་སྤྱི་མོ་དཔལ་གསང་ཚེན་
སྲ་འགྱུར་བའི་ཤིང་ཉ་ཚེན་པོ་ཀུན་མཁུན་རོང་སྡོང་རྣམ་གཉིས།
འཇམ་མགོན་མི་པམ་རྒྱ་མཚོས་གཏོས་རིག་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་
གྱིས་མཛད་པའི་འཚོས་སྐྱོབ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་མདོ་
སྲགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས། དེར་དུས་གྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་
པར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སློབ་ཚོན་དུ་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་
ཉམས་སྲུང་ནས་དཔེ་རིང་ཐོག་པར་སྐྱུན་ཞུས་ཟིན་ཀྱང་། དགོ་སློབ་
མང་པོ་ཞིག་གིས་སློབ་ཚོན་རྣམས་དེབ་གསུགས་ཐོག་པར་འགྲེམས་
གནང་ཐུབ་ཚེ་དགོ་མཚོན་ཚེ་ཚུལ་དགོངས་འཆར་ཡང་ཡང་བཏོན་

པ་སྐྱུ་རྒྱུ་ལས་སྐྱུ་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དེ་སྐྱུ་དགོས་རྒྱུ་འགའ་
ཕེབས་གཤེས། ད་ལམ་ངེད་ཅག་སྐྱུ་འགྱུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འབྲུལ་
སྡེ་ཚན་གྱི་ལས་མི་སྐྱུ་མོང་ནས་ལས་རིམ་འདིའི་ཁྱུར་སྐྱུར་ཉེ་
སློབ་ཚན་དུ་གཏུག་འབེབས་ཡོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རིགས་ལྷན་དག་
དང་འབྲེལ། གཞུང་ཅུ་བ་དང་ས་བཅད་དཀར་ཆག་སོགས་སྐྱུར་
མ་འཁོད་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཅུག་སྟེ་དེ་བ་གཞུགས་ཐོག་པར་
སྐྱུ་ལྷན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྲུས་པ་རྣམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚུ་ཚད་
དམའ་བ་དང་། ཉམས་སྲོང་གི་བོད་ཚད་ནར་མ་སོན་སྟབས་ནོར་
འབྲུལ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྲིད་པས་ཡི་ཤེས་སྐྱུ་སྐྱུ་རྒྱུ་བ་སྐྱུ་དང་
བཅས་པའི་སྐྱུ་སྐྱུར་བཤམས་སྡོམ་དང་གཞུང་གནས་གཞིགས་པ་
པོ་ཡོངས་ལའང་དགོངས་སེལ་ལྷན་ལགས། ལས་རིམ་འདིའི་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བཅོལ་བ་རྒྱུ་སྲོང་གྲུས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་
དགོ་ཅུ་ཅི་མཚིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་བསྐྱུ་དར་ཞིང་འགོ་རྣམས་ཚོས་
འགྱོར་བའི་སྐྱུ་གྱི་དཔལ་ལ་ཉམ་ཉུ་འཚོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་།

ཁྱད་པར་དུ་སྐྱབས་རྗེ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་
འོར་བུའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚོན་སྲིན་དུ་
འགྱུར་བའི་སློན་འདུན་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཚན་མོའི་དུས་མཚན་དུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱི་འགྱུར་སློན་འདུན་ལས།

དཔེ་བསྟུང་གསལ་བཤད།

དེ་ཡང་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མངོན་གྱི་སྤྱབ་བསྟུས་ཞེས་པའི་
གཞུང་དེ་ཉིད་ལྷ་དག་གྲེད་ཕྱོགས་སྐོར་མདོར་ཅམ་སྐྱེངས་ན།

རྒྱ་ཆེའི་སྐོག་པ་པོ་རྣམས་ལ་གཞིགས་བདེ་བོ་ཡོང་ཆེད་དེད་རབས་
དཔེ་དེབ་སྐྱིག་ལུགས་ལྟར་སྐབས་ཐོག་གཞུང་ཆོག་རྣམས་དུམ་ཚན་སོ་
སོར་ལེགས་པར་སྤྲེ་ཡོད།

ཐོས་བསམ་ལ་སྤྱགས་འདུན་ཟབ་པའི་སློབ་ལྡན་དོན་གཉེར་ཅན་
རྣམས་གཞིགས་བདེར་དམིགས་ཏེ་གཞུང་གི་ཚན་པ་དང་། ལུང་
ཆོག་དང་། ས་བཅད་རྣམས་ལེ་ཚན་སོ་སོར་སྤྲེ་སྟེ་དེད་རབས་གྱི་
དཔེ་དེབ་ལྟར་བསྐྱིགས་པ་དང་། སུམ་ཉུགས་གྱི་འགྲོས་དང་མི་
མཐུན་པའི་ཡིག་ཞོར་རྣམས་བོད་རྒྱ་ཆོག་མངོན་ཆེན་མོར་གཞི་
བཅོལ་ཏེ་དག་བཅོས་ལུས་ཡོད།

ལྷོ་ལོ་

ཚེ་སྤྱི་གུ་པའི་དོས་ནས་ལྷོ་དག་དང་སྤྱི་གུ་སྤྱི་གུ་གི་ཐད་ལོར་
འཁྲུལ་འཁྲུལ་དེས་པས། མཁུལ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེའི་སྤྱི་གུ་
པ་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་སེལ་ལྷོ་བ་དང་འབྲེལ། སྤྱི་གུ་
ཆར་བྱེད་རྣམ་པས་གཞུགས་འཁོད་འབྲེལ་མཐུན་ཁ་བྱང་ཐོག་ཡོ་
བསྐྱེད་ལེགས་བཅོས་གི་ལམ་སྟོན་ལྷོ་གུ་པོར་སྤྱི་གུ་གནང་ཡོང་
བའི་དེ་སྤྱི་གུ་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་གུ་མཐོ་སྤྱི་གུ་ཆེན་མོའི་

དུས་མཚན་ལྷོ་གུ་ལྷོ་གུ་སྤྱི་གུ་གསུངས།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

NRCS

སློབ་པ་པོར་བྱ་བ།

མཁུ་ཚེན་གཞན་དགའི་རྣམ་ཐར་དུ།⁽¹⁾ “ཐ་ན་དཔེ་ཚའི་ས་བཅད་
དང་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཚོན་རྟགས་འདེབས་སྤངས་ཚུན་ལ་
ཡང་སྤྱོད་མོང་ས་ཡིན་པའི་སློབ་གཏོད་ཡོད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ས་
བཅད་སྐག་ལ་རྩ་བ་སེད། །ལུང་ལུངས་དམར་ལ་ལུང་འདྲེན་
ཡི། །སྲ་ཚོལ་སྲོ་ལ་མཚམས་སློབ་ལུང་། །འདི་དག་ནི་གྲིས་ལག་
ཡིན་གཅེས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་ཚེ་བའི་སློབ་པ་པོས་
ཚོན་བྱ་གསུངས་ཅམ་ལ་གཟིགས་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ལུངས་དང་ལུང་འདྲེན་སོགས་རྟོགས་སྤྲེལ་འཚོལ་བདེ་བར་
དམིགས་ནས། ལོང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ལུངས་དང་ལུང་འདྲེན་བཅས་ལ་ཚོན་ཁྲ་བཀོད་ཡོད།

(1) རྩ་བ་ཚེན་གཞན་དགའི་གསར་སྐྱེས་འདེབས་ཀྱི་སྐད་ཅེད་ཅིང་། ལྷོ་ལོ་ཚེན་ནང་པའི་ཤེས་
ཡོན་པའི་རྩ་རྟོག་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་དང་སྐྱེས་ལོ་ལྷན་ཞུས་པའི་མཁུ་ཚེན་གཞན་དགའི་
གསུང་འབྲུག། ཡོད་དེ་ལོ། ཤོག་ཚང་ ༤༩ ཟང་གསལ།

དཀར་ཆག

ངོས་སྤྱོད།

སློང་བརྗོད།

དཔེ་བསྐྱར་གསལ་བཤད།

༡ སྐར་བྱ་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ།	1
༡༽ འཛིག་ལྷ་ཉི་ཤུ་བཤད་པ།	3
༢༽ ལྷ་བ་རྩལ་ཅུ་རེ་གཉིས་བཤད་པ།	4
༡ ལྷོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཙོ་བརྒྱད།	4
༢ ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེ་བཞི།	7
༣༽ ཉམ་ཕྱི་རྩལ་བཤད་པ།	15
༢ སྐར་བྱ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ།	29
༡༽ ཐེག་པ་འོག་མ་བཤད་པ།	29
༡༡༽ ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ།	29
༡༢༽ ལྷོ་ཚན་ཀྱི་སློབ་མཁུ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ།	29

ཁ། རང་བཞིན་བཤད་པ། 30

ག། གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ། 31

༡ ཐུན་མོང་གི་འདོད་པ་བཤད་པ། 31

    ༡། འདོད་པ་དེ་དགག་པ། 35

༢ སོ་སོའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། 39

    ༡། བྱེ་སྐྱེའི་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། 39

    ༢། མདོ་སྤེལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། 48

༣། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་བསྟན་པ། 53

    ༡། ཐེག་པ་ཚེན་པོ་བཤད་པ། 57

༤། ཐུན་མོང་དུ་ཆེ་བའི་སློན་ནས་ཐེག་པ་འོག་མ་ལས་འཕགས་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། 57

༥། ཐོག་མའི་ཤིང་རྩ་འབྲེན་བྱེད་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བཤད་པ། 58

༦། སེམས་ཅམ་བཤད་པ། 58

    ༡ སེམས་ཅམ་སྤྱིའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། 58

    ༢ སོ་སོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། 66

        ༡། རྣམ་བཤེན་པ་བཤད་པ། 66

        ༢། རྣམ་རྒྱན་པ་བཤད་པ། 70

ཁ། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ། 72

༡ རང་རྒྱུད་འོག་མའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ། 73

    ༡༽ ལྷ་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་འདོད་བ་བརྗོད་པ། 73

    ༢༽ ལྷ་སྟོང་ཐ་དད་པའི་འདོད་བ་བརྗོད་པ། 74

༢ རང་རྒྱུད་གོང་མའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ། 76

ག། དབྱ་མ་ཐལ་འགྲུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ། 79

༡ དེ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཚེན་པོ་ལྷ་བཤད་པ། 80

    ༡ ལའི་དབྱ་མ་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་བཤད་པ། 84

    ༢ ལམ་དབྱ་མ་ཚོགས་གཉིས་བྱང་འཇུག་བཤད་པ། 85

    ༣ འབྲས་བུ་དབྱ་མ་སྐྱ་གཉིས་བྱང་འཇུག་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ། 86

༣༽ གསང་སྤྲུལ་སྤྱི་ཐོབ་པའི་ལྷ་གྲུབ་བཤད་པ། 87

༣༽ ལྷ་མོང་དུ་རྒྱ་འབྲས་ཐོག་པའི་བྱང་པར་སྤྱིར་བསྟན་པ། 87

ཁ། བྱང་པར་ཅན་གྱི་གསང་སྤྲུལ་རྒྱུད་བཞི་བཤད་པ། 90

    ༡ བྱ་རྒྱུད་བཤད་པ། 90

    ༢ ལྷོད་རྒྱུད་བཤད་པ། 92

    ༣ ལྷ་འཕྲོར་རྒྱུད་བཤད་པ། 94

༡༽ རྣལ་འབྱོར་གྱི་བ་བཤད་པ།	94
༢༽ རྣང་སླ་མེད་གྱི་ཚུལ་བཤད་པ།	97
༣༽ རྣང་བར་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	98
༤༽ རྣང་བར་ཅན་གྱི་སྤྲུགས་ནང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་འདོད་བ་བཤད་པ།	98
༥༽ མ་རྒྱ་ཡོ་གའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་བཤད་པ།	103
༦༽ ཨ་རྒྱ་ཡོ་གའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་བཤད་པ།	105
༧༽ ཨ་ཉི་ཡོ་གའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་བཤད་པ།	106

བར་བྱང་སློན་ཆེན།

༡༡། །ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ཀྱི་གྲུབ་བསྐྱུས་
བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་གུ་རུ་མཚུ་རྩོ་ལ།

འདིར་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ཀྱི་ལུ་བཅུ་གཉིས་པ་
གྲུབ་མཐའི་རིགས་མཛོད་ཆེན་མོའི་དོན་མདོ་ཙམ་བསྐྱུ་ན། །ཤེས་བྱའི་
ཚོས་སྤང་སྤང་གཉིས་སུ་གནས་པ་ལས། །དང་པོ་སྤང་བུ་ཕྱི་རོལ་
སུ་སྟེགས་པ་ལ་སྟོན་པ་རྒྱལ་ནི།

འོད་སྤངས་རྫོགས་བྱེད་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཕྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་དག་
བཅོམ་པ་དང་བརྟུས་སྐྱེས་མེད་པར་འདོད། །ཀུན་ཏུ་རྒྱ་གནག་སྣས་
ཀྱི་བྱས་འཆིང་གོལ་མེད་དེ་དོ་བོས་བྱང་བར་འདོད།

སྣ་འདོད་ཀྱི་བྱ་མའི་བྱ་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས་དགེ་སྟེགས་

གི་འབྲས་བུ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་ཕྱར་བུ་པ་བཀག་པས་
ཁེགས་སོ།།

མི་པམ་སྐྱའི་ལྷ་བ་ཅན་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུས་གྱིས་བྱས་པར་
འདོད། དེ་ལ་མཛད་པ་བཏགས་པའི་རིགས་པས་དུས་བདེན་གྲུབ་
ཁེགས་ལ། དུས་ཡོད་ཀྱང་ལམ་མ་བསྐྱོམས་ན་ཀུན་དགྱིས་མི་ཞི་
བས་དུས་གྱིས་གྲོལ་བ་ཁེགས། དུས་ཚེན་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱིན་
རྒྱལས་དང་རྗེས་འབྲུག་གི་མོས་པ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བྱུང་
བས་དེ་དང་མི་འབྲེལ།

ཀུའི་བུ་འོག་ཅན་གྱིས་གང་དུའང་ཁས་མི་ལེན་པ་ངན་གཡོའི་
ལྷ་བ་འཛིན་ཏེ། འཛིན་ཉེན་ཡོད་མེད་ཏུ་མི་ཏུ་སོགས་གང་བྱིས་
ཀྱང་བྱིས་པ་ལྟར་ལུང་བསྟན་པར་མི་བྱའོ་ཟེར་བ་ནི་འགལ་ཏེ། དཔེར་
ན་ཀ་བ་ལྷ་བུ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་དུ་མེད་ན་དངོས་མེད་དུ་ཐམས་
བ་བཞིན་དུ་གང་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ།

གཅེར་བུ་པ་གཉེན་གྱི་བྱུས་ཐམས་ཅད་སྣོན་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་།

ད་ལྟའི་ལས་གྲིས་ད་ལྟ་འབྲས་བུ་འབྲིན་པར་མ་མཐོང་བས་ལས་
སྡོན་སོང་གི་རྒྱས་པ་ཟད་པར་བྱས་ནས་གོལ་བར་འདོད། དེ་ལ་
ལུས་སེམས་དང་ལས་གཅིག་ཟ་དད། ལས་དེ་བྱེད་པོ་འདས་ད་ལྟ་
མ་འོངས་གང་གིས་བྱས། བྱེད་པོ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་སོགས་སྲུ་བཞི།
རྣམ་སྐྱེན་སྲོང་མཁན་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡིན་སོགས་བརྟགས་
པས་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ལ། ཟ་སྟོད་དུའང་ལས་ཁོ་ན་
རྒྱ་ཡིན་ན། གཞན་བསད་པ་དང་སྐྱིན་པ་གཏོང་བ་ལའང་དེ་ཡི་ཡུལ་
དེའི་ལས་ཁོ་ན་རྒྱ་ཡིན་པས་བྱེད་པོ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེན་པ་མི་འབྲད་པ་
དང་། ལས་སྲུ་འབྲ་ཞིང་ལས་ཁོ་ན་རྒྱ་ཡིན་པས་ད་ལྟའི་ལས་གྲིས་
ཀྱང་ད་ལྟ་འབྲས་བུ་འབྲིན་པ་ལ་གོགས་མེད་པ་དང་། ལས་རྙིང་
པའང་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་སྟེ་ལས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་སོགས་གྱི་རིགས་
པས་ཁེགས་སོ།།

འཇིག་རྟེན་ཉི་ཤུ་ནི།

གཟུགས་སོགས་རེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་པ་ལྟ་ནི། བདག་སྤང་

གཅིག་ན་བདག་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མར་ཐམ་བས་འགོག་བདག་དེར་
གནས། བདག་ལས་དེ་བྱུང་། དེ་ལ་བདག་གིས་དབང་བསྐྱུར་བ་ལྟ་
ཟུག་གསུམ་སྟེ་བཙོ་སྟེ་བདག་དང་ཕྱང་པོ་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་
བས་ཁིགས་སོ།།

ལྟ་བུ་གུ་ཅུ་རེ་གཉིས་ལ། སྟོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་བ་བཙོ་བརྒྱད།
སྟེ་མཐའ་ལ་བརྟེན་བ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་ཡོད་པའི། དང་པོ་ནི།

ཐམས་ཅད་རྟག་པར་སྐྱ་བ་བཞི། ཁ་ཅིག་ཆད་པར་སྐྱ་བ་བཞི།
མཐའ་ཡོད་མེད་དུ་སྐྱ་བ་བཞི། ལྟ་མི་སྟོང་བར་སྐྱ་བ་བཞི། ལྟ་མེད་
པར་སྐྱ་བ་གཉིས་ཉེ་བཙོ་བརྒྱད་དོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི་སྟོན་གྱི་བསམ་གཏུན་པ་དག་གིས་བསྐྱེད་
པ་སུམ་ཅུ་དང་གུ་ཅུ་དང་དགུ་བཅུ་འི་བར་དང་གྲིམ་ནས་གྲིམ་དུ་
བརྒྱད་མར་སྐྱེ་བ་མཐོང་ནས་སྟེ་སྟེ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་ཡོད་དོ་སྟེ་
ནས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་སྐྱ་བ་སྟེ། ཁས་ལེན་འབྲ་ཡང་
སྟོབ་དཔོན་སོ་སོ་ལས་སྟེ་བས་བཞི་དོ།།

གཉེས་པ་ཚངས་ཆེན་རྟག་ལ་ལྷ་གཞན་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་
དང་། ལྷ་སྲུབ་འབྲེན་པ་མི་རྟག་ལ་ལྷ་གཞན་རྟག་པ་དང་། ལྷ་ཅེ
དགས་བསྐྱེད་པ་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྟག་པ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་ལྷ་མི
རྟག་ལ་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྟག་པར་འདོད་པ་བཞིའོ།།

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད། གཉེས་ཀ་ཡིན།
གཉེས་ཀ་མིན་ཟེར་བ་བཞི།

བཞི་པ་སྡོམ་སྤྱི་རོལ་པའི་གནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཚོད་པ་བྱུང་ཆེ་
ལྷ་མི་སྡོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིག་ཅེས་དམ་བཅས་པ་ལ་བརྟེན།
ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ། གྲུབ་མཐའ་མ་སྤྱངས་ལ། སྤྱངས་ཀྱང་ངེས་པོ་
མེད་ལ། རྟོགས་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་བཞི་ལ། ལྷ་བ་ཅི་ཡིན་དེས་
པ་ན་ལྷ་མི་སྡོང་བའོ་ཅམ་དུ་སྤྲུས་པ་ལས་བྱུང་བ་བཞིའོ། །འདིའང་ལྷ་
གྲུབ་དངོས་སུ་སྤྲུས་ན་མི་འགྲུབ་པར་དོགས་ནས་ལྷ་མི་སྡོང་བ་ཅམ་
ལ་བཞུལ་བརྟག་དེ་ཅམ་མི་ཡོང་བར་སེམས་ནས་བརྗོད་ཅི་བདེར་
བྲུས་པ་ཅམ་ལས་ཁྱད་མེད་ཀྱང་སྣོ་རིགས་བཞིའི་དབང་གིས་དང་

མོར་བྱུང་ནས་བཞེར་བྱེ་བའོ།།

རྒྱ་མེད་འི་བསམ་གཏན་དང་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་
པོ་སྡོན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནས་འཕྲོས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བསམ་གཏན་
ཀྱིས་བརྟགས་ཚེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྤྱོད་པའི་ཀུན་གཞི་མ་རྟོགས་པ་
དང་། སྡོད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་པ་འི་མ་རྟོགས་པར་སྡོད་བཅུད་རྒྱ་མེད་དུ་
བྱུང་ངོ་སྤམ་དུ་དེ་རྟུང་སྤྱོད་བའོ།།

གཉིས་པ། བསམ་མཁའ་ལ་སྤྱིན་སྡོད་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
དེ་རྟུང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྒྱ་མེད་སྡོད་བར་སྤྱོད་བའོ།།

དེ་ནས་སྤྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་སྤྱོད་སོགས་རྟག་པར་འདོད་པ་ལ།
རྟག་ན་མི་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་དོན་བྱེད་མི་སྤྱིད་པ་དང་། དོན་བྱེད་ལུས་ན་
མི་རྟག་པས་བྲུབ་པས་རྟག་དངོས་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས།
རྒྱ་མེད་འི། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་སྡོད་སྤྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་
པར་འགྲུང། །ཞེས་པས་ཁེགས། གདགས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཅིག་
ཐ་དང་ཆེ་རྒྱུང་སོགས་བྲུད་ཚོས་མི་འཐད་པས་ཁེགས། དུས་དང་

ཆ་ལ་བརྟགས་ན་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་རྒྱལ་ལྷན་ཆ་མེད་མི་གྲུབ་ལ་
བདག་མེད་པས་ལྷ་མི་སྣོང་བའང་ཁེགས། འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་མི་
འགྲུབ་སྟེ། མཐའ་མེད་རྒྱུའི་འཇིག་རྟེན་རིལ་པོ་གཅིག་མི་སྲིད་ལ།
མཐའ་ཡོད་བའང་མི་སྲིད་དེ་ནམ་མཁའ་གར་ཡོད་དུ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་
བ་ལ་གོགས་མེད་པས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
ནི་འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བས་ཁེགས་ལ། གཉིས་མིན་ནི་
མི་སྲིད་པས་ཁེགས་སོ། །

སྤྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཞི་བཞི་ལ།

འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་བཅུ་དྲུག་མེད་སྐྱ་བརྒྱད། ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀ་མིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་བརྒྱད། ཚད་སྐྱ་བདུན། ཆེ་འདྲིར་
སྤྱ་བན་ལས་འདས་པར་སྐྱ་བ་ལྔའོ། །

དང་པོ། བདག་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་
མིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དང་། གཉིས་ཡིན་དང་། གཉིས་མིན་གྱི་འདུ་
ཤེས་ཅན་བཞི། དེ་བཞིན་བདག་མཐའ་ལྡན་མི་ལྡན་སོགས་བཞི།

བདག་བདེ་བ་སྐྱབས་བསྐྱེད་སོགས་བཞི། བདག་གཅིག་སྤྱུ། ཐང་དང།
ཚུང་དུ། ཆེན་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ཏེ་བཅུ་དྲུག་གོ།

གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱབས་བཀའ། བདག་གཟུགས་ཅན་
འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྐྱབས་མེད་ལྟ་སྤྱུ། གཟུགས་ཅན་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་
མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་སྤྱུ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་མེད་
པར་སྐྱབས་བཀའ། བདག་མཐའ་དང་ལྡན་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་
སོགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ།

གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས་མིན་དུ་སྐྱབས་བཀའ་ཞི།
བདག་གཟུགས་ཅན་འདུ་ཤེས་ཡོད་པའང་མིན་མེད་པའང་མིན་
སོགས་བཞི་དང། བདག་མཐའ་ཡོད་འདུ་ཤེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་
སོགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ།

བཞི་པ་ཆད་སྐྱབས་བདུན་ཞི། འདོད་པའི་མི་དང། ལྷ་དང་གཟུགས་
ཁམས་སྟེ་གསུམ་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བདུན་པོ་ཤི་ནས་སྐྱེ་བ་
རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པའོ།

ལྷ་པ་འདི་ལ་སྤྱང་འདས་ལྷ་ནི། འདོད་ཁམས་གྱི་ལྷ་མིས་
འདོད་ཡོན་དང་། བསམ་གཏམ་བཞི་པོས་ཆེ་དེར་རང་རང་གི་
བསམ་གཏམ་ཆེར་གོམས་ན་ཆེ་འདི་ལ་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་
སྤྱ་བའོ། །དེ་ལ། བདག་དང་མཐའ་ལྡན་སོགས་འགོག་པ་གོང་
དང་དོན་གཅིག་ལ། བདག་མེད་པས་དེ་འདྲུ་ཤེས་ཅན་སོགས་སྤྱ་
མ་གྲུབ་པ་དང་། འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་བདག་ཏུ་ཐལ་ན་བདེ་སྤྱལ་གི་
ཉེན་དུ་མི་རུང་བ་སོགས་དང་། འདྲུ་ཤེས་ཡོད་མེད་སོགས་འགལ་
བས་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཆད་པའང་
རྒྱད་ཅིག་ལ་མེད་ཅིང་རྒྱན་རྫས་སྤྱ་མ་གྲུབ་པས་ཁེགས་ལ་འདོད་
ལྷ་སོགས་སྤྱ་སྤྱེས་པ་ལ་སྤྱེ་བ་རྒྱན་ཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་གྲུབ་པ་
དང་། འདོད་ཡོན་དང་བསམ་གཏམ་ཅམ་ལ་ཆེར་གོམས་པས་སྤྱང་
འདས་མི་ཐོབ་སྟེ་དེ་དག་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་
ཤིང་། གཏམ་དུ་ཐར་པའི་ཐབས་ནི་མིན་པས་སོ། །

ལོ་མ་ཅན་སོགས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ནི། ལོ་མ་ཅན། རྒྱལ་དཔོགས་པ།

འཇིག་རྟེན་མེད་པ། འཚོ་བ་པ། དབྱུ་གྲུ་གསུམ་པ་སོགས་བརྒྱ་དང་
ཉི་ཤུ་ཐམས་པ་དེའི་ལུགས་ལོ། སྤར་བྱུང་བ། ད་ལྟ་ཡོད་པ། སྤྱི་ལོ་འབྱུང་
བའི་ཆ་ནས་སྤོ་བ་སྤུང་བརྒྱ་ལྷག་ཅུ་ཉེ། ཐམས་ཅད་ཉག་ཆད་དུ་སྤྱོད་
བས་ལམ་མིན་དུ་འཁོར་མོ་ཡུག་དུ་འཕྱུར་བ་ལ་སྤྲུག་གོ།

སྤེ་ཚན་བཅུ་གཅིག་གི་དང་པོ། མགོ་སྟོ་མས་པ་བཅུ་ལྷེ། ཉན་
ཐོས་ལ་མགོ་སྟོ་མས་པ་ཐ་སྟོད་པ། རང་རྒྱལ་ལ་མགོ་སྟོ་མས་པ་བ་
བ་པ། དེ་བཞིན་སེམས་ཅམ་ལ་སྤྲ་བ་པ། དབྱུ་མར་སྤྲ་བ་ཆེན་པོ།
བྱ་བ་ལ་རིག་བྱེད་པ། སྤྱོད་པར་རིག་སྤྱོད་པ། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་
རིག་སྤྱོད་པ། བ་རྒྱུད་ལ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཆེར་སྤྱོད་པ། མ་རྒྱུད་ལ་
རྒྱལ་དཔོགས་པ། གཉིས་མེད་ལ་མགོ་སྟོ་མས་པ་བརྒྱལ་ཐོབ་པ་
ཉེ། དེ་དག་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ་དང་ཆེན་པོ་ལྟའི་ཁམས་ལས་སྤེ་བའི་
བརྒྱ་ཐམས་པའོ། །འདི་འདྲའི་དབྱེ་བ་རྣམས་གྲུབ་མཐའ་བྱུར་བ་དེ་
མིན་གྱང་རྣམ་གྲངས་ཅམ་མོ།།

ཉག་པ་ཐེར་བྱུག་དགུ་ལྷེ། སྤྱི་ཉག་པར་འདོད་པ་དང་། སྤེ་

བྲག་ཕྱ་དང་དབང་ཕྱུག་གྲེད་པོ་ཉག་ལ། རིག་གྲེད་གྱི་ཚིག་ཉག་ལ།
བརྗོད་མེད་གྱི་བདག་ཉག་ལ། རིག་གྲེད་ཉག་ལ། ཡོན་ཏན་ཉག་ལ།
གཙོ་བོ་དང་བདག་ཉག་ལ། ཚིག་གི་དོན་དགུ་ཉག་ལ། རིག་པའི་
གནས་ཉག་པར་འདོད་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཉག་པའི་རང་བཞིན་མཐའ་
དག་ཀྱི་དང་གཙོ་བོ་རྣམ་འགྲུང་གསུམ། རིག་གྲེད་ལྟེང་རིག་
དུས་ལ་སྐྱོད་ཚུལ་ལས། སྤྱི། འབྲེལ་བ། འབད་འདུའི་ལྷགས་ཏེ་བཅུ་
གཅིག་རེས་གཞལ་བས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་ཏུ་གནས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་
ཅིག་ཅ་བ་དགུ་ལ་བཅུ་གཅིག་རེས་གཞལ་ན་དགུ་བཅུ་གི་དགུ་དགུ་
བཅུ་གོ་གཅིག་འོང་ལ། དེའི་སྟེང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཉག་པ་གཉིས་བསྐྱེན་
པའོ་ཞེས་སོགས་ཟེར་གྲང་ཁུངས་བཞིན་བཟུང་བར་བྱའོ།

བསྐྱོན་སྐྱ་དུག་འི། རྒྱལ་དཔོགས་པས་སྐྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་སྐྱ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགོད། རིག་པ་
ཅན་པས་བདག་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་གྲེད་དུ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་
བདེ་སྐྱབ་དམིགས་པ་ཉགས་སུ་འགོད། སྐྱོད་པ་བས་སྐྱ་ཉག་པར་

བསྐྱུབ་པ་ལ་མ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་འགོད། རྣམ་མཁའ་འཛི་གོས་ཅན་པས་
 འིང་སེམས་ལྡན་དུ་བསྐྱུབ་པ་ལ་ལོ་མ་འཁུམས་པ་དང་སྤྲུགས་པ་
 བཤུས་ན་སྐམ་པ་རྟགས་སུ་འགོད། གྲངས་ཅན་པས་བེམ་པོ་སློག་
 ཅན་དུ་བསྐྱུབ་པ་ལ་ཤུན་བགས་བཤུས་ན་འཆི་བ་གཏུན་ཚིགས་སུ་
 འགོད། རྩེ་བྲག་པས་གསོན་པོའི་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྐྱུབ་པ་ལ་
 སློག་དང་བཅས་པ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་ལ་མཐུན་སློགས་
 རྟོག་དོར་མཐོང་བའི་དམ་བཅའ། གཏུན་ཚིགས། དཔེ་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱུབས་པས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བཞག་གོ།

བསམ་གཏུན་དང་པོ་བདུན་ནི། སྤར་བྱ་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་མེད་
 པར་སློམ། གྲངས་ཅན་པས་རྣམ་འགྲུར་འཆད་པའི་སྟོང་བ་སློམ། ཉི་
 མ་པས་སྤར་བ་སྤར་བའི་སྟོང་བ་སློམ། རྩེ་ལ་རྩེ་ར་པས་ཚིགས་
 དུག་ལུལ་དང་བཅས་པ་སློན་དུ་བསྐྱུས་ནས་མི་རྟོག་པ་ཅེ་གཅིག་དུ་
 སློམ། རྩེ་བྲག་པས་བྲན་པ་སློན་དུ་བསྐྱུས་ནས་བྲན་མེད་ཅེ་གཅིག་
 སློམ། ཞི་བ་པས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་བསྐྱུས་ནས་སེམས་དེ་ལས་

མ་ཡེངས་པར་སྒོམ། རིག་བྱེད་པས་བདེ་སྲུག་རྣམ་ཉོག་གང་ཡང་
སྤངས་ནས་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྒོམ་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉིང་འཛིན་ལ་
དམིགས་པའི་ངོ་བོ། རྣམ་གྲངས། ཉམས། རང་རང་གི་འབྲས་བུ་བཞི་
པེར་དབྱེ་བས་ཉེར་བརྒྱད་དོ། །

སྟོན་པ་རྒྱལ་ལོ་སྤར་གྱི་འོད་སྲུངས་རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་
པའོ། །དེ་རྒྱལ་པལ་ཆེ་བའི་ལྷ་བ་ལོ་ཆད་ལྷ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒོ་གཅིག་
དཔེ་གསུམ་ཚུལ་བཞིས་སྐྱབ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་རྒྱ་འབྲས་མེད་པ་ཆེ་
སྲ་བྱི་མེད་པ་ཐར་གྲོལ་མེད་པ་མ་མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་མེད་པ་བཞི་འོ། །

སྒོ་གཅིག་ལོ་རང་གི་དབང་པོའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའོ། །

དཔེ་གསུམ་ནི། རྒྱ་མེད་པའི་དཔེ་སྤང་ལ་ཤ་མོ་དོལ་བ། འབྲས་
བྱ་མེད་པའི་དཔེ་ཐལ་བ་རྒྱང་ལ་གཏོར་བ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་
དཔེ་ཉི་མ་འཆར་བ་དང་། རྩ་བོ་ཐུང་དུ་འབབ་པ་སོགས་སོ།།

ཚུལ་བཞི་ནི། སྤྱི་ཕྱི་མི་དཔེ་མེད་ཀྱང་ད་ལྟའི་འདྲིལ་ཉེན་ཡོད་
པའི་ཚུལ། གཙོ་བདག་སོགས་འཕོ་བ་མེད་ཀྱང་ལུས་གྲུབ་ཆེ་རང་
ཆས་ཡོད་ཚུལ། ས་སོགས་འབྱུང་བར་ཤེས་པ་སྐྱེད་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་
ཡོད་པས་ཆན་ལས་ལྷོས་པའི་ལུས་པ་བཞིན་སློབ་ཀྱང་གྲུབ་ཚུལ་ལམ་
མ་སྤྱངས་ཀྱང་ཤི་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུན་ཆད་པས་གྲོལ་ཞིང་།
དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ལམ་སྤྱང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ངལ་བ་མི་དགོས་པས་རྒྱང་
འཕེན་པའི་གཞུང་བསྟན་པ་དོན་མེད་མིན་ཚུལ་བཞི་ལོ། །སྐྱབ་བྱེད་
བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་གི་སློབ་པ། བསྐྱབ་བྱ་བཞི་བསྐྱབ་པའི་ཆ་ནས་སུམ་
ཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བལོ།།

སློབ་པོ་དུག་ནི། འདྲིལ་ས་མེད་ཐོབ། ཉེ་ལྷན་གྲགས། སྤྱིང་པོ་
ཐོབ། བདེན་པ་ཐོབ། ཤེས་པར་སྒྲུ། བཀྲ་ཤེས་ཐོབ་པོ། །དེ་རྣམས་

གྱིས་ཆེ་འདིར་གང་པན་ཁོ་ན་སྲོད་གྱི། སྲི་ནང་གཉིས་ཀའི་འདོད་
བ་ལྟར་མིན་ཏེ་མ་མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་སོགས་དོན་མེད་ལ། ད་ལྟའི་
འདིག་ཉེན་ན་གང་མངོན་སུམ་སྲོད་བ་འདི་བདེན་པས་འདི་ལ་པན་
བའི་ལེགས་ཉེས་ཉོག་པ་འབའ་ཞེག་གཙོ་བོར་འདོན་ཏོ། །དེས་ན་
གཟའ་དང་། སྐར་མ་དང་། དུས་ཚིགས་དང་། ལྟའི་ཚོས་ལུགས་ཏེ་
རྒྱལ་པོའི་ལུགས་དང་། སྲང་པོ་སོགས་བཏྟག་ལ། སྲིད་སྲུང་བ་སྟེ་
རིག་པའི་མཚོན་རྟུག་སྟོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་དང་། རྫོན་པོ་དང་།
རིག་པ་ཤེས་པ་དང་། ཚོང་དཔོན་དང་། འབངས་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་ཆ་ནས་སུམ་རྩ། ཅ་བའི་རིག་པ་ཐུན་མོང་གི་ཤེས་བྱ་རྟུག་སྟེ་
སོ་རྟུག་ཏུ་བཞག་གོ།

ཞར་བྱང་བཞི་ནི། མོས་ལ། ཆགས་ལ། ཡེངས་ལ། གཡེང་བའི་
འདུ་ཤེས་ཅན་བཞི་ནི། ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་ལ་མོས་པ་དང་ཆགས་ཤིང་
ཡེངས་ལ་ཤིན་ཏུ་གཡེང་བར་སྲུད་ན་གྲོལ་བར་འདོད་པའོ།

ཏུ་སྟེ་རྟུག་ནི། སེར་བྱ་བོང་དེད་གྱི་སྟེ། ཅིག་ལྟགས་ཤིག་ཟན་

གྱི་སྒྲེ། མ་མགོ་རེ་མོད་གྱི་སྒྲེ། འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་འཕེན་པའི་སྒྲེ། ལྷ་
འབྲས་གཏུན་མེད་གྱི་སྒྲེ། བྱལ་བ་དོན་མེད་གྱི་སྒྲེ། །འདི་དག་རྒྱ་
མེད་དུ་སྐྱབ་བ་ལས་སྤེ་བའོ།།

རྒྱུ་ལྷ་བ་བཞི་འོ། རང་བཞིན་དང་བྱེད་པོ་དང་དབང་སྤྱད་དང་
དུས་རྒྱུ་ལྷ་བ་སྤེ་འདི་བཞི་རྟེན་ལྷ་ལས་སྤེ་བའོ། །མཁམ་པོ་གཉིས་
འི་རྟེན་པའི་སྐྱོབ་དཔོན་ཤང་ག་དུང་འཇིན་ཆད་པའི་སྐྱོབ་དཔོན་སྤྱི་བ་
ཏ་ཏི་དང་གཉིས་འི་ཅ་བའི་རྟེན་ཆད་དོ། །རིག་བྱེད་གྱི་མཐར་གསང་
བར་སྐྱབ་བ་འི་སྐྱོད་བ་བའི་བྱེ་བྲག་སྤེ་འོག་དུ་སྐྱོན་འོ། །དེ་ལྟར་ན་མགོ་
སྐྱོམས་བ་ནས་གསང་བ་པའི་བར་གྱི་དབྱེ་བ་སྐྱུམ་བརྒྱ་འི་ད་ལྟར་
གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་བའོ། །སྐྱོན་མཐར་བརྟེན་བ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ལྷི་
མཐར་བརྟེན་བ་ཞེ་བཞི་འི་སྐྱར་བསྐྱུན་བ་བཞིན་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་
སྐྱུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་འོ།།

དེ་དག་བསྐྱུན་རྟེན་ཆད་གཉིས་ལས་མ་འདས་ལ། རྟེན་པ་ཡིན་
ན་དངོས་པོ་རྣམས་རགས་པ་དང་སྤྱ་བའི་འགྱུར་བ་དང་མི་ལྡན་པར་

ཐམས་པའི་སྲིར་དང་རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པའི་དོན་དང་མི་ལྡན་པར་
འགྱུར་བའི་སྲིར་རྟག་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་དུ་ཆད་པ་འང་མེད་དེ་དངོས་
པོ་ཡོད་པ་རྣམས་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྣོས་པ་དང་། མེད་པ་ལ། འཁོར་
སོགས་ཆད་པའི་རྒྱར་མ་གྲུབ་པོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་ཐམས་
ཅད་བདག་ལྟ་ལ་གནས་པས་ན་ལྟ་གཞི་བདག་མེད་པར་བསྟན་
པའི་རིགས་པ་དང་། རྟག་ཆད་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཅི་རིགས་སྲུང་
བསྟན་ལ་སྲིས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་པོ།

དེ་ལས་ཉ་སྐ་སྡེ་ལྟའི་དང་པོ་གྲངས་ཅན་པ་ནི།

དང་སྲོང་སེར་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་བསམ་གཏན་གྲུབ་པ་ཞིག་གིས་
བྱས་པ་སྟེ། འདི་དག་གིས་དབང་སྤྲུག་ནག་པོ་རྒྱུད་དུག་ཅུ་པ་
སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཉེར་
ལྡར་ཅི་སྟེ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་བྱ་རྟག་པ་དང་། རྩལ་ལུན་
སྟོང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཆེན་
པོ་ཞེས་པ་མེ་ལོང་དྲངས་པ་ལྟ་བུ་སྲི་ནང་མཚམས་སྦྱོར་བ་བྱུང་།

དེ་ལས་ང་རྒྱལ་གསུམ་བྱུང་ཞིང་ང་རྒྱལ་ལས་དེ་ཅམ་ལྷ་དང་དབང་
པོ་བརྟུ་གཅིག་བྱུང་། དེ་ཅམ་ལས་འབྱུང་བ་ལྷ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་
བདག་ཡུལ་ལ་ཆགས་པས་བསྐྱུ་བར་ཤེས་ནས་བསམ་གཏན་
བསྐྱོམས་པས་ལྷ་འི་མིག་ཐོབ་ནས་བཏྟས་ཆེ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་
གཙོ་བོའི་སྐྱོང་དུ་ཐེམ་ནས་བདག་ཡན་གར་དུ་གནས་པ་ནི་གྲོམ་
བའོ་ཞེས་འདོད།

དེ་འདྲའི་གཞུང་ལུགས་ཚོས་ཅན། རླུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པའི་རང་
བཞིན་ནམ། གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དང་ཐ་དད་པའི་འགལ་བ་མང་བོ་
ཉེ་བར་སྤྱད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་བྱུང་སྟེ་གཙོ་བོ་ཏག་པ་
ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་རུང་བ་དང་། བདག་ཏག་པ་ཡུལ་ལ་ལོངས་
སྐྱོད་པར་མི་རུང་བ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་བཞིན་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་
མི་སྲིད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཆ་དང་ལྡན་པས་ན་གཙོ་བོ་
གཅིག་ལུ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཐ་སྤྱད་གྱི་རྣམ་
གཞག་ཀུན་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་སོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཤེས་བྱའི་དོན་རྒྱལ་འདོད་པ་ནི།

བར་སྲོང་ག་ཟེགས་ཟན་པས་དབང་རྒྱལ་བསྐྱབས་ཆེ། ཉེན་དོའི་
སོ་མཚན་གྱི་སྟེང་དུ་འུག་པ་བྱུང་བ་ལ་དབང་རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱབས་བས།
དེ་ལ་རྗེས་ཡོད་དམ་ཞེས་སོགས་བྲིས་པའི་ཆོག་རྒྱལ་གི་མཐར་
འཁུར་སོང་བ་ལ་བཏེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོག་གི་དོན་རྒྱལ་
ཏུ་སྐྱ་སྟེ། རྗེས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་དང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དང་འདུ་
བ་སྟེ་རྒྱལ་གོ།

དེ་ཡང་རྗེས་དགུ་སྟེ། བདག་དུས་དུལ་སྐྱོན་སྤོགས་ནམ་མཁའ་
ལྗ་ཏྱག་པའི་རྗེས། ས་རྩ་མེ་རྩུང་བཞི་མི་ཏྱག་པའི་རྗེས་སོ། །ཡོན་
ཏན་ནི་ཉེར་བཞི་སྟེ། གངས། ཚད། འཕྲད་པ། བྱེ་བ། གཞན། གཞན་
མིན་རྒྱལ་ནི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་ལྗ་
དང་། བདེ་རྒྱལ་འདོད་སྤང་། ཆོས་ཆོས་མིན། འབད་པ། འདུ་བྱེད་
པའི་ཤུགས་ཏེ་བརྩུ་གསུམ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱ་ནམ་མཁའི་
ཡོན་ཏན། དེ་བཞིན་དུ་རེག་བྱ་རྩུང་གི་བྲི་སའི། རོ་རྩུའི། གསུགས་

མེད་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལས་བརྒྱུད་བསྐྱུམ་འདེགས་འཛོག་འགོ་བ་ལྟ།
སྤྱི་ལ་ཚེན་པོ་དང་ཚུང་བུ་གཉིས། བྱེ་བྲག་ནི་གསལ་བ་ཐ་དད་པའི་
རྣམ། འདུ་བ་ལ་ཐ་དད་བུ་འདུ་བ་མགོ་ལ་རྩ་ལྟ་བུ་དང་། ཐ་མི་དད་
བུ་འདུ་བ་དུང་ལ་དཀར་རླུང་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་འདོད། བདག་ནི་ཤེས་
པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེས་མཁའ་མེད་འཁྲུག་ཏུ་
གནས་ཀྱང་རླུང་རློན་པས་བསྐྱེབས་ནས་མི་ཐོས་པ་ལ། སྤྱིས་བྱུང་
བྱེད་ཅོམ་གྱིས་རླུང་བསལ་ཚེ་ཐོས་པར་འདོད་དོ།

འདི་ལྟར་ཤེས་བྱའི་དོན་དུག་ཤེས་པ་དག་གི་སྐོ་ནས་ནམ་གྲོམ་
བསྐྱུབ་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། རིགས་པས་
བརྟགས་ན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་དང་དུས་སོགས་
བརྟགས་པ་ཅམ་སྟེ་དོན་ལ་རྣམ་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། རྩལ་དང་འབྲུང་
བཞི་སྤྱོད་པ་ཆ་བརྟགས་པས་ཁེགས། བདག་དང་དབང་སྤྱུག་ཏུ་
པ་གཞི་མ་གྲུབ་ལ། བདག་ཤེས་མེད་ལ་བདེ་སྤྱུག་འཚིང་གོལ་མི་
འཐད་ཅིང་བདེ་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱང་མི་གྲུབ་པ་སོགས་གྱིས་ནམ་

གཞག་འགལ་བ་ཁོ་ནར་སྤང་བས་ཁེགས་སོ།།

གསུམ་པ་རིག་བྱེད་པའམ་སྦྱོང་བ་པ་ནི།

བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་དཔོགས་པ་སྟོན་པར་འཛིན་ཞིང་རིག་བྱེད་ཚད་མར་
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་པ་ལ་པན་པའི་ཡལ་ག་སོགས་གཞུང་ལ་
བརྟེན་ནས་ཁྲབ་འཇུག་སྣར་འཛིན་ཞིང་དམ་བཅའ་བཅུ་ཁས་ལེན་པ་
སྟེ། འཇུག་པ་བཅུ་ལྔ་ནི་གྱི་ཁྲབ་འཇུག་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པའི་རིག་
བྱེད། དངོས་སོ་རྒྱ་མེད་དུ་བྱུང་བ། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་མི་རིག་
བ། གསལ་ལྡན་གྱིས་འདགས་བ། ཡུལ་ཀུ་རུར་སྐྱེས་སམ་དེའི་རུལ་
གྱིས་བཏབ་པས་ཀྱང་དག་པ་སོགས་ཡུལ་གྱིས་དག་བ། གཡུལ་དུ་
ཞུགས་པ་བསད་པས་དག་བ། ལུ་བསྐྱེད་པས་མཐོ་རིས་སྐྱེ་བ། བརྒྱ་
སོགས་ཀྱིས་སྟོག་བསྐྱེད་པས་དག་བ། ལྷ་མ་དང་བྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་
ལ་གཞོད་པ་བསད་ན་ཆོས་སྤང་བས་དག་པར་འདོད་དོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ལུགས་དེའང་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞུང་དོར་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་པན་པའི་དོན་མེད་པའི་ལམ་

སྣང་སྣང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱབ་འཇུག་སོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་
སྐྱེས་ན་མི་ཉག་པས་འབྲེལ་ལ། མ་སྐྱེས་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱུང་བཞིན་མེད་
པས་འབྲེལ་སྟེ་བདེན་བྱུང་ཏུ་ཡོད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་མི་སྤིད་ལ་ཉག་
དངོས་འཇོག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་ཞིགས་སོ།།

རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་བ་ལ་སྐྱུབ་བྱེད་མེད་དེ། དག་གཞན་
དང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། དངོས་སོ་རྒྱ་མེད་འབྱུང་ན་ཉག་ཏུ་ཡོད་
མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། །ཤེས་པས་རང་མི་རིག་ན་གསལ་སོང་ཉམས་
སུ་སྤོང་བ་མི་སྤིད་པས་མཐར་ཐམས་ཅད་ལུན་བ་ལྟ་བུར་ཐལ་བ་
དང་། རྒྱས་སོགས་ཅམ་གྱིས་སྤྱིབ་པ་མི་འདག་སྟེ་ཚོས་མིན་གྱི་རྒྱ་
དང་མི་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་། གཡུལ་སོགས་ཆགས་སྣང་གི་ལས་
གྱིས་མི་འདག་སྟེ་དེ་དག་གི་ངོ་མོ་མི་དགེ་བས་སོ། །དེས་ན་ལམ་དེ་
ལྟ་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལ་ཐན་པའི་དོན་མེད་པའོ།།

སྤྱིད་པ་པའི་ནང་ཚན་རིག་བྱེད་གྱི་མཐའ་གསང་བར་སྐྱབ་པ་ནི།

དན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ལ་

བརྟེན་ནས། ལྷོད་བརྟུང་ཐམས་ཅད་བདག་གཅིག་གི་ངོ་བོར་ལྷོས་
རྣམ་པར་བརྟག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟེང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྟེས་བྱའི་
མགོ་འོག་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྟེས་བྱའི་རྒྱུ་ལ། རམ་མཁའ་ལྟོ་བ།
ཕྱོགས་བཞི་ལག་ལ། ཉི་ཟླ་མིག་སོགས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་དེ་ཡང་
བདག་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་པར་དགུ་ལྟོན་ཏེ། རོ་བོ་སེམས་ཅན་ཡིན་པ།
ལུས་ཡོད་པ། ལྲབ་པ། རྟག་པ། གཅིག་སུ། འབྲུང་འཇིག་གི་རྟེན་
དུ་གྱུར་པ། ལུས་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་གྱིས་མ་གོས་པ། ལྷོའི་སྐྱོད་ལུལ་
དུ་མ་གྱུར་པ། ངག་གིས་བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་མེད་པའོ། །འཇིག་མེད་
སྟོང་ཉིད་གྱི་བདག་ཆེན་པོ་དེའི་ངང་དུ་ལྷོ་བཞག་ན་གཉིས་འཇིན་གྱི་
ཡིད་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཤི་བའི་ཆེ་བུམ་པ་ཆག་ན་བུམ་ནང་གི་རྣམ་
མཁའ་རྣམ་མཁའ་ཆེན་པོར་འདྲེ་བ་བཞིན་བདག་ཆེན་པོ་དེའི་ངང་དུ་
ཐེམ་ནས་གོལ་བར་འདོད་དོ།།

ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རང་གི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གྱུ་
མཚའི་རྣམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་བརྒྱལ་དགའ་བ་སྲིད་པའི་

ཚུ་གཏེར་གསར་དུ་བྱེད་པ་ནི་མཚར་བའི་གནས་ཏེ། བརྟགས་ན་
བཞད་གད་གྱི་གནས་སྲུ་འོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་
བདག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་མིན་ཏེ། ལྷ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོར་སྣང་
ཞིང་མི་རྟག་པའི་སྤྱིར།

གཤམ་ཏེ་རྟག་པ་ཡིན་ན་ནི་འབྲུང་འདྲིག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་
པར་མི་འཐད་ཅིང་། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་སློབ་བཀོད་པ་དག་
ཀྱང་རིམ་བཤུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་འཐད་ཅིང་། བསམ་བརྗོད་
མེད་པའི་བདག་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་ཤེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མེད་པས་དམ་
བཅའ་ཚམ་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཁེགས་སོ།།

བཞི་བ་གཅེར་བུ་བའམ་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་བ་རྣམས་ནི།

བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སྲུ་འབྲངས་ནས་གཞུང་རྒྱལ་བྱེད་
སོགས་ལ་ཚད་མར་འདོད་ཅིང་། ཤེས་བྱ་ཚིག་གི་དོན་བདུན་གྱིས་
གཞུང་དེ་སྣང་སྟེ། དཀའ་ཐུབ། སློམ་པ། ཉོན་མོངས། བཅིངས་པ།
སྒོལ་པ། སློག་ཡོད། སློག་མེད་བདུན་ལོ། །དེ་ལ་དཀའ་ཐུབ་ནི་མེ་ལྷ་

བརྟེན་པ། གཅེར་བུར་རྒྱ་བ། ཟས་མི་ཟ་བ། སྤོང་མེའི་བརྒྱལ་ལྷགས་
 དང་སྐྱེ་འབལ་བ་སོགས་སོ། །སྤོམ་པ་ནི་དགོ་བཅུ་སྟེ་སྟོག་ཆགས་
 བསད་པར་དོགས་ནས་རྐང་པ་ལ་དྲིལ་གཡེར་འདོགས་པ། འྱིན་
 མཁལ་མེད་པར་ཚུ་ཡང་མི་འཕྱང་བ། རྩུབ་གྱིས་དོགས་ནས་གཏམ་
 གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་
 སོགས་དུག་གསུམ་མོ། །བཅིང་བ་ནི་འཁོར་བར་འཁོར་བའོ། །ཐར་
 པ་ནི་དཀའ་ཐུབ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ལས་མཐའ་དག་ཟད་ནས་ཐར་པ་
 ཐོབ་བའོ། །དེ་ཡང་ཐར་པའི་ཆེན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་གདུགས་
 དཀར་པོ་བཀན་པ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སུ་འགྱུར་བར་འདོད། སྟོག་ནི་
 སེམས་ཉེ་དེ་ཡང་སྟོག་དང་ལུས་དབང་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བ་བཞི།
 རྣ་བ་སོགས་དབང་པོ་སོ་སོ་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་ཡོད་ཅིང་། དུང་ཉ་
 འྱིས་སོགས་ལ་ལུས་སྟེ་གཉིས་ཡོད་གྱི་དབང་པོ་གཞན་མེད། དེ་
 བཞིན་མེ་བྱེད་གྲོག་མ་སོགས་ལ་ལུས་སྟེ་སྣ་གསུམ། སྤྱང་བུ་མཚུ་
 རིང་སོགས་ལ་མིག་མ་གཉོགས་གཞན་ཡོད། མི་རྟ་སོགས་ལ་དབང་

སོ་ལྷ་ཀ་ཡོད་དེ་འདི་རྣམས་སློབ་ལྟན་ནོ། །སློབ་མེད་པ་ནི་སྤྲི་བྱི་རོ་
འོད་ནམ་མཁའ་གྲིབ་མ་འཇའ་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སོ། །སྤྲིར་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུས་གངས་ཀྱིས་ཐ་དད་ལ་རང་བཞིན་
གཅིག་པ་ཞེས་འདོད་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ལུགས་དེས་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལེགས་པར་
མ་རྟོགས་པས་དམ་པའི་དོན་ཉིད་སྤང་བས་ན། སྤིང་བའི་ནགས་
ཚོད་འཕུག་པོར་གནས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ།
དཀའ་ཐུབ་སོགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེས་
ལས་ཟད་པར་བྱས་པས་མི་གྲོལ་ཏེ། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ན་ལས་
སྤོང་མི་རུས་པ་དང་། སློབ་དང་སེམས་གཅིག་མིན་ཏེ་ཆུན་གཞོན་
ཀྱི་ཤེས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་མ་ཚོགས་ལ་མི་ནས་བྱིར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་
སློབ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་དང་། ཤིང་སོགས་
ལ་སེམས་ཡོད་པ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས། ཡུལ་
དུས་གངས་ཀྱི་དུ་མ་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་མི་སྤིང་དེ་སྤྲི་བཞིན་

ནོ། །བཅིང་སྐོལ་གྱི་བདག་རྟག་པ་ཡོད་ན་ཐར་པ་མི་རུང་བ་སོགས་
གྱིས་ལུགས་དེ་དོན་མེད་པར་ཤེས་སོ། །

སྣ་པ་སྤར་བྱ་བ་ལམ་རྒྱུང་འཕེན་པ་དག་ལོ།

སྣ་སྤར་བྱའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལྟ་བའི་སྣོང་པོ་དང་སྤར་བྱའི་
རྒྱུད་རྟུག་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་སྡུ་བྱི་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ།
ཆད་རྒྱུང་སྣུ་བ་ནམ་མཁའི་རྗེས་སུ་འགོ་བས་ན་ལམ་དེས་རང་
གཞན་གཉིས་ཀ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་
པས་དགག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཆེ་སྡུ་མ་ཡོད་དེ་སྐྱེ་སེམས་
རྒྱུད་ཅིག་དང་པོ་རང་གི་རིགས་འབྲས་སྣ་མ་སྣོན་དུ་མ་སོང་བར་མི་
འབྱུང་བར་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་ཉེར་ལེན་ནི་ཤེས་པ་ལས་ས་སོགས་ཡིན་
པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཆང་ཞིང་
གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟ་མ་མཐོང་བ་ཀུན་མེད་ན་སང་པན་
ཆད་གྱི་རང་གཞན་གྱང་མི་མཐོང་བས་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་ཟས་སོགས་
སྣ་གོན་མི་རིགས་པ་དང་། རང་གི་དོན་སྣོད་གྱང་མེད་པར་ཐལ་

སོ། །དེ་དག་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་མཐོང་བས་ན་མེད་པར་མི་སྐྱབ་བོ་
 ཞེན། །འཛིག་རྟེན་སྣ་སྤྱི་ཡང་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་མཐོང་བ་ལ། གཞོད་
 བྱེད་མེད་ཅིང་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པས་སོ། །རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་
 ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། ཚུལ་གསུམ་ལྟར་སྤང་མིན་པར་ཡང་དག་པར་
 ཚང་བ་ལ་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། དོན་སྤྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་
 རང་མཚན་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་ན་རྒྱང་
 འཕེན་པའི་ཚོག་ལས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྲོད་མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་གཞལ་བྱ་བསྐྱབ་
 བ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ན་དེ་ཅི་
 ལྟར་གཞལ། མངོན་སུམ་མ་ཞུགས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་འགྲུབ་ན་འགལ་
 ཏེ། མངོན་སུམ་ཞུགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱབ་བྱེད་
 ཚད་མ་སྤོག་པས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ནི་བཞད་གང་གི་གནས་སོ། །

དག་དགག་པའི་ཚུལ་གཞུང་དུ་ཤེས་པར་བྱལོ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ལ།

ཉན་ཐོས་པ་འདི་དག་ཉེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ལ་གནས་ནས།
ཤེས་བྱ་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞི་ལ། བདེན་བཞིའི་འཇུག་
ལྷོག་མ་ཞོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པས་སྐྱོ་འདོགས་
ཚོད་པར་བྱས་ནས། ག་ཤེ་ཡང་སྤང་མི་ག་ཤེ ཁྲིས་ཀྱང་སྤང་མི་ཁྲི།
བདེགས་ཀྱང་སྤང་མི་བདེག མཚང་བྱས་ཀྱང་སྤང་མཚང་མི་འབྲུ་
སྟེ། དག་སྐྱོང་གི་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་
པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཡང་འདོད་ཚུང་ཚོག་ཤེས་ལ་གནས་པས་སྤངས་
པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་།
ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྤང་ལ་མི་ཉལ་བར་བཅོལ་པ་དང་། དུག་གསུམ་
ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྤྲུག་པ་སོགས་དང་། བདེན་བཞི་དང་ཉེན་འབྲེལ་
ཀྱི་དོན་ཚུལ་བཞིན་སྐྱོམ་པའི་བྱང་སྐྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་
ལམ་ལྡར་སྤངས་པས། འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་

བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ལམ་དང་ཐར་བ་ནི་ཡང་དག་བ་ཡིན་པས་
དག་ག་པར་བྱར་མེད་ཅིང་། ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ལའང་ལམ་དང་ཐར་
བ་དེ་དག་ཡར་ལྡན་དུ་ཚང་དགོས་པས་སུན་མོང་གི་ཆར་གྱུར་བ་
རྣམས་ནི་དག་ག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། རང་དོན་ཉེ་ཆེ་བའི་སློབ་དང་། གཞི་
ལམ་འབྲས་བུའི་སློབ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གྲུབ་མཐའི་སློབ་ནི་
སྐབས་འདིར་དག་ག་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

གསུམ་བ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ། དབྱེ་ན་རྣམ་བ་གཉིས་ཏེ། སུན་
མོང་གི་འདོད་བ་དང་། སོ་སོའི་འདོད་བ་བཞུགས་པའོ།།

དང་པོ་ཉན་ཐོས་བ་དག་གི་སུན་མོང་གི་འདོད་བ་རྣམ་བ་བདུན་
ཏེ། ལམ་དམན་བ་དག་ག་དགོས་པས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་འདིར་
དེ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་
བར་བྱ་བའི་ལམ་དུ་གསུངས་པས་སོ།།

དེ་ལ་འདོད་བ་བདུན་ནི། དུལ་བདེན་བ་བཞི། ཚུལ་བྱེད་དོན་
དམ་བ། དབྱ་བཅོམ་བ་སྤང་འདས་མཐར་སུག་བ། ཀུན་གཞི་མེད་

བ། ཐེག་ཆེན་མེད་བ། ས་བཅུ་མེད་བ། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་པར་
འདོད་པའོ།།

དེ་ཡང་ཡུལ་བདེན་བཞི་མི། སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ། ཀུན་འབྱུང་། འགོག་
བ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཐེག་བཅས་འབྲས་བུའི་
སྤང་པའི་ཆ་སྟེ། འགོ་བ་རིགས་དུག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་དང་
སྐྱེ་བའི་གནས་སྤྱི་སྣོད་གྱི་འདིག་ཉེན་དང་བཅས་པའོ། །དེ་དག་ནི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་ངོ་བོ་དང་གནས་སམ་ཉེན་དུ་སྤྱུང་བའི་སྤྱིར་ཉེ། སྤྱུག་
བསྐྱེད་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་པོ། །ཀུན་འབྱུང་ནི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱུའི་ཆ་སྟེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སོ།།

ལས་ནི་སེམས་པ་ཡིད་གྱི་ལས་དང་། བསམ་པ་ལུས་ངག་
གི་ལས་ཉེ་དེ་རེ་རེར་ཡང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དུ་
ཡོད་དོ། །ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའོ། །འགོག་
པ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་ཞི་བ་སྟེ་དེ་ལ་
སྤྱུག་བཅས་སྤྱུག་མེད་གཉིས་སོ། །ལམ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཤེས་ནས།

དེའི་རྒྱ་ཀུན་འགྲུང་སྤོང་ཞིང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དོན་དུ།
ལམ་ལྷ་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པའོ།།

ཚོམ་བྱེད་དོན་དམ་མོ། གཞུགས་རགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོམ་གཞི་
མཐར་ཐུག་པ་རྒྱལ་ཐོན་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པའི་ཚོམ་གཞི་དུས་
མཐའི་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་གཉིས་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ལས་
རགས་པ་རྣམས་ཚོམ་མོ་ཞེས་འདོད།།

དགྲ་བཅོམ་པ་མཐར་ཐུག་དུ་འདོད་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་སྣ་ག་
མེད་དུ་འདས་པ་དེ་འཁོར་བར་མི་སྤྱུང་སྟེ་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་
རྒྱ་ཟད་པའི་སྤྱིར་དང་། སངས་མི་རྒྱ་སྟེ་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་
པའི་སྤྱིར་ཉ། སྐྱུ་ཟད་པའི་མར་མེ་བཞིན་ངེས་པར་སྤྱ་ངན་ལས་
འདའའོ་ཞེས་འདོད་དོ།།

ཀུན་གཞི་མེད་པ་ནི། ཚོགས་རྒྱག་གི་ཤེས་པ་ངེས་མོས་སུ་ཡོད་
ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་ཀུན་གཞི་མེད་དེ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར། ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་གང་ཟག་

གི་བདག་ཡིན་པར་འགྲུར་བའི་སྲིད་མི་འབྲང་ཅེས་སོ།།

ཐེག་ཆེན་མེད་པ་ནི། འདུལ་ལུང་སྡེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐེག་
དམན་གྱི་བཀའ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་གྱི། ཤེར་སྲིད་
འབྲུམ་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་སྟེ་བསྟན་པ་ལ་
ཐོ་བཅུམ་སྲིད་བདུད་དང་ལུ་སྟེགས་ཀྱིས་བྱས་པ་སྟེ། སྡེ་སྡོད་
གསུམ་དང་ལུག་རྒྱ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བར་སྤང་བའི་
སྲིད་ཞེས་འདོད།

ས་བཅུ་མེད་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་ནས་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་
འཁོར་བར་གནས་མི་སྲིད་དེ། སོ་སྐྱེའི་ས་ལ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་
ཚོགས་བསགས་རྒྱས་པའི་སྐྱེས་བུ་རབ་སངས་རྒྱས་པར་རྒྱས་པ་
དེས། དེས་འབྲེད་ཡན་ཚད་སྟོན་གཅིག་ལ་རྒྱབ་གཅིག་གི་ཆེ་མཐོན་
དུ་བྲེད་ཅེས་འདོད།

སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་རབ་གྲངས་མེད་གྱི་བསྐྱལ་
བར་འཁོར་བར་བསྐྱལ་རྒྱས་པ་འགལ་ཞིག་གིས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་

འདི་བསྐྱབ་ཅིང་ཚོགས་བསྐྱལ་མང་དུ་བསགས་བས་འཚང་རྒྱ་ལ།
གཞན་པལ་གྱིས་དེ་མི་བྱས་ཏེ་འཁོར་བ་ན་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆེ་ཞིང་དམུ་
ཚོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་མི་བྱས་བས་སོ། །དེས་ན་སངས་
རྒྱས་ཞེས་པ་གང་ཟག་དམ་པ་རང་རྒྱུད་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི། སྤྱལ་བའི་
སྤྱུ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྲག་ཟག་པ་དང་། རྒྱབ་བསྐྱུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
བས་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཆ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའོ། །ཉག་ཏུ་མཉམ་པར་
བཞག་པའང་མིན་ཏེ། ཉིང་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ་བསོད་སྟོམས་ལ་
གཤེགས་སོ་ཞེས་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་ནས་
འགོ་དོན་རྒྱན་ཚད་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

དེ་དགག་པ་ལ། བདེན་བཞི་ནི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་
སྟོད་བཅུད་ལྷུང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེད་ན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་
པའི་སྤྱིར་དང་། སྤང་གཉེན་བྲལ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཅོམ་
ལས་དོན་དུ་མ་གྲུབ་བས་སོ། །ཚུམ་བྱེད་ལ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་
ཕན་མེད་དེ། དགས་པ་ཚུམ་ཆེ་རྒྱལ་རྣམས་སྤང་ན་སྤོགས་གཅིག་

གམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤང་དགོས་ནའང་། གཅིག་གིས་སྤང་ན་ཆ་
བཅས་སུ་ཐལ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤང་ན་གོང་བུ་ཉིད་ཀྱང་རྩལ་
སྤོང་ཅོམ་དུ་ཐལ་བས་སྤང་ནས་རྩོམ་བ་མི་སྲིད་ལ། མ་སྤང་བར་
རྩོམ་ན་བར་དུ་སྤང་ལུག་གི་རྩལ་གཞན་འཇུག་ཅིང་དེའི་བར་དུ་ཡང་
གཞན་འཇུག་པའི་གོ་ཡོད་པས་ན་ཡུངས་འབྱུང་ནང་དུ་སྤོང་གསུམ་
ཤོང་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་མི་འཐད་དོ།།

གཞན་ཡང་ཉི་གི་བ་ཀྱི་སྤོགས་དང་། རིང་སྤང་དང་། མདའ་འཕོ་
བ་ལ་སོགས་པས་བརྟགས་ན་རྩལ་སྤོང་བར་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
མེད་དོ། །དུས་ཅན་སྤྲད་ཅིག་མའང་བདེན་པར་མེད་དེ་དབུས་
ཀྱི་སྤྲད་ཅིག་དེ་སྤོང་སྤྲིའི་སྤྲད་ཅིག་དང་སྤང་དམ་མ་སྤང། སྤང་ན་
རིམ་གྱིས་སམ་གཅིག་ཆར་སྤང། དང་པོ་རྣམ་ན་ཆ་བཅས་དང་།
སྤོང་མ་རྣམ་ན་བསྐྱལ་བ་སྤྲད་ཅིག་དུ་ཐལ་ཞིང་། མ་སྤང་ན་བར་
དུ་དུས་གཞན་གྱིས་ཚོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྲད་ཅིག་
བར་མ་དེས་ཐོག་མཐའི་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཚོད་དམ་མ་

ཚོད། མ་ཚོད་ན་དུ་མ་མཐུད་པས་རིང་མི་ཤེས་ལ། ཚོད་ན་བར་
 བ་གནས་པའི་སྲིར་སྲ་སྲི་ལ་སྲོགས་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །དབྱ་བཅོམ་པ་སྲུང་འདས་མཐར་ཐུག་མིན་ཏེ། རིགས་
 གྱི་སྐྱིབ་པ་སྲང་བྱ་མཐའ་དག་མ་བཟང་པའི་སྲིར་དང་། སེམས་གྱི་
 རང་བཞིན་འོད་གསལ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྣང་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་
 པའི་སྲིར་དང་། རི་མ་སློབ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། རི་མ་མཐའ་
 དག་མ་བཟང་བཞིན་དུ་སེམས་རྒྱུན་ཚད་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ་ཡིད་གྱི་
 ལུས་སོགས་འཕེན་པའི་རྒྱ་ཚང་བའི་སྲིར་དང་། སྲང་རྟོགས་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ལ་གདོད་སློབ་དགོས་པར་གྲུབ་པའི་
 སྲིར་རོ། །ཀུན་གཞི་མེད་པའང་མི་འཐད་དེ། རྟེན་ཀུན་གཞི་མེད་ན་
 རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་སྲིར། འཁོར་བར་ལུས་ལེན་པ་
 དང་། འཁོར་བ་ལས་སློག་པ་མི་རུང་སྟེ། བག་ཆགས་རྟེན་མེད་ལ་
 སོགས་གྱི་སྲིར་དང་། ཚོགས་དུག་འགགས་པའི་སེམས་མེད་གྱི་
 རྗེས་སུ་ཡང་སེམས་འགྱུར་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུན་ཚད་ཅིང་ཉེར་

ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་
 སྲུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་པ་ན། བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་
 བེ་ཉི་ཆེ་བའི་ཤེས་པས་མི་རུང་བས། ལུན་མོང་གི་རྟེན་ཀུན་གཞི་
 ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་མེད་པའང་མི་འཐད་དེ། སྡེ་
 སྡོད་གསུམ་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་དོན་སོགས་དང་འགལ་བ་མེད་
 པར་མ་ཟད། འོག་མའི་བསྟན་དོན་ལས་སུལ་དུ་བྱུང་བར་གྲུབ་པ་
 དང་། ཐེག་དམན་ལས་སངས་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཚང་བའི་
 ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་ན་ཚང་ཞིང་ལམ་འགྲུས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པར་
 རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པོ། །ས་
 བཅུ་ཡོད་དེ་སོ་སྐྱེའི་སར་དབང་རྣམས་མ་ཐོབ་པས་ཚོགས་མཐའ་
 དག་རྫོགས་མི་རུས་ལ། ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པས་ལམ་ལ་བར་
 ཆད་མང་བས་ན། འབགས་ལམ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཚོགས་བསགས་
 པར་འཐད་ཅིང་། སྤང་བྱ་སྐྱིབ་པ་བཅུའི་གཉེན་པོ་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་
 རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

རྟོ། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་སྤོང་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་
པ་ཡིན་ན། སྤྱི་བ་པ་དང་མ་རིག་མ་སྤངས་ཤིང་འདས་ནས་འགྲོ་
དོན་རྒྱུན་ཆད་ན། ཐུགས་རྗེ་མེད་པ་སོགས་ཉི་ཆེ་བའི་གང་ཟག་དེ་
ལྟ་བུའི་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་ལ། འོད་གསལ་བའི་སྤྱིང་
པོ་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱལ་
པའི་ཆེ་སྤྱལ་པའི་རྣམ་འབྲུལ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དབང་གིས་སྣ་
ཚོགས་སུ་སྤང་ན་ཡང་རང་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་མེད་པར་གྲུབ་པོ།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལ། གྲེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་།
མདོ་སྤེལ་པའི་འདོད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ།

གྲེ་བྲག་སྐྱ་བའི་འདོད་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཅམ་བརྗོད་ན་ཤེས་བྱ་གཞི་
ལྡན། འཇིག་པ་དོན་གཞན། དུས་གསུམ་རྣམས་གྲུབ། བརྗོད་མེད་ཀྱི་
བདག་ཤེས་པས་རང་དང་ཡུལ་མི་རིག་པ། མཚན་མཚོན་ཐ་དང་།
ཚུད་མི་ཟ་བའི་རྣམས་ཉ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་པ་བདུན་གྱི་གཞུང་གི་
དོན་རིག་པའམ་ཤེས་པར་གྱེད་པ་དག་གྲང་ཡང་དག་པ་མིན་ཉེ་གྲུབ་

མཐའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ཅི་རིགས་དང་འབྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལ་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྡན་གཞུགས་ཀྱི་གཞི་ནི་རྒྱ་གཞུགས་འབྲུང་
བ་ས་རྒྱ་མི་རྒྱུང་བཞི། འབྲས་གཞུགས་མིག་ན་སྣ་སྟེ་ལུས་དབང་ལྔ་
དང་། གཞུགས་སྐྱ་དེ་རོ་རིག་བྱ་སྟེ་ཡུལ་ལྔ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
མིན་པའི་གཞུགས་དང་བཅུ་གཅིག་གོ།

གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི་དོན་ཅམ་རིག་པ་སྟེ་མིག་ཤེས་
སོགས་རྒྱག་གོ། དེ་དག་གིས་ཡུལ་རང་ཉིད་རྗེན་ཅེར་དུ་འཛིན་པར་
འདོད། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་ནི་དོན་ཀྱི་བྱུང་པར་འཛིན་པ་སྟེ།
དབྱེན་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་ཡོད་པ་ནི། འདི་ལྟར་རིག་པ་དང་། ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་སྟེ་ཀུན་འགོ་
ལྔ། འདུན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། བྲན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་།
ཤེས་རབ་སྟེ་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་ནི་སེམས་ཐམས་ཅད་
ལ་འབྲུང་བས་སེམས་ཀྱི་ས་མང་སོ་བཅུ་འོ། །དད་པ། བག་ཡོད།
ཤིན་སྐྱེད་ས། བཏང་སྟོམས། རོ་ཚེ་ཤེས་པ། བྲིལ་ཡོད། མ་ཆགས་

བཤམ་མེད་པ། གཉི་མུག་མེད་པ། མི་འཚོ་བ། བཙོན་འགྲུམ་
དང་བཅུ་གཅིག་ནི་དག་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བས་དག་
བའི་སེམས་བྱུང་ངོ། །འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་དེག ལྟ་
བ། མེ་ཚོམ་སྟེ་ཅ་བའི་ཉོན་མོངས་བ་དུག ཁོ་བ། འཁོན་འཛིན། འཆབ་
བ། འཚོག་བ། སྒྲུག་དོག་སེར་སྒྲ། སྒྲ། གཡོ། རྒྱགས་བ། རྣམ་བར་
འཚོ་བ། རོ་ཚ་མེད་བ། ཁྲེལ་མེད་བ། ལྷགས་བ། རྒྱོད་བ། མ་དང་བ།
ལེ་ལོ། བག་མེད་བ། བརྗེད་ངས། རྣམ་བར་གཡེང་བ། ཤེས་བཞིན་
མ་ཡིན་བ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བའོ། །

གཉིད་འགྲོད་རྟོག་དཔྱོད་བཞི་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཞི་སྟེ་དེ་
ལྟར་ལྟ་བུ་ཅ་གཅིག་གོ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དེ་དག་གྲུང་རྟེན་
དང་དམིགས་བ་དང་། རྣམ་བ་དང་དུས་དང་རྗེས་ཉེ་མཚུངས་བ་ལྟས་
མཚུངས་བར་འཇུག་གོ།

མི་ལྡན་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ནི་ཉི་ཤུ་ཅ་གསུམ་སྟེ། ཐོབ་བ་དང་།
འགོག་བའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་བའི་སྟོམས་འཇུག་

དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། རློག་གི་དབང་པོ་དང་། རིས་མཐུན་
པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ལྷ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མི་ཉུག་པ་དང་།
མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་དང་།
སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། འདུག་པ་དང་། སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། འབྱོར་
འབྲེལ་དང་། མཚོགས་པ་དང་། ལོ་མས་པ་དང་། དུས་དང་། དུམ་
དང་། གངས་དང་། ཚོགས་པའོ། །དེ་དག་གྲུང་གཟུགས་སེམས་
ལས་རྗེས་ཐ་དད་པར་འདོད་དོ། །

འདུས་མ་བྱས་གྱི་གཞི་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། རམ་
མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་
པ་གསུམ་མོ། །

འཇིག་པ་དོན་གཞན་ནི། རུམ་པ་ལྟ་བུ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་
པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་སྟེ། སྐྱེ་བ། ལྷ་བ། གནས་པ། མི་ཉུག་
པའོ། །དེ་བཞི་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་རྗེས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་
ཉིད་བཞི་སྟེ། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ། གནས་པའི་གནས་པ། ལྷ་བའི་ལྷ་བ།

འཇིག་པའི་འཇིག་པའོ། །སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་ཅ་བའི་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་ལ།
ཅ་བའི་སྐྱེ་བས་བྱས་པ་དང་མཚན་ཉིད་གཞན་བདུན་ཉེ་བརྒྱད་པོ་
སྐྱེད་པ་སོགས། གནས་པ་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཉེ་ཞེས་
པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མཚོན་བྱ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དེ་ཁང་བ་
བྱ་རོག་གིས་མཚོན་པ་ལྟར་འདོད་པའོ། །

དུས་གསུམ་རྗེས་གྲུབ་ནི་འདས་དང་མ་འོངས་ཀྱང་རང་ས་
ན་ཡོད་པས་དུས་གསུམ་པོ་ད་ལྟར་རྗེས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་
འདས་མ་འོངས་མཐོང་བར་ཐལ་ཟེར་ན་འགག་པ་དང་མ་སྐྱེས་
པས་བསྐྱེད་ཉེ་མི་མཐོང་ཞེས་སོ། །གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་དང་
མི་འབྲ་སྟེ་སྐྱད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་དུ་བརྒྱད་མར་ཡོད་པའི་སྦྱར་
ཞེས་འདོད་དོ། །

བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་ནི། ལས་བྱེད་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤོང་བའི་
བདག་གཅིག་ངེས་པར་འདོད་དགོས་ཉེ། གཞན་དུ་ལས་འབྲས་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པའི་སྦྱིར། དེས་ན་བདག་དེ་ནི་སྤང་པོ་དང་

གཅིག་མ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཅིང་། རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་
ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་དོ། །བརྗོད་མེད་བདག་འདི་གནས་
མ་བུའི་སྡེ་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་འདོད་པ་ལས་བྱེ་བྲག་པ་
ཡིན་ཚད་གྱི་འདོད་པ་མིན་གྲང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་བྱེ་
བྲག་པའི་ནང་ཚན་གཅིག་གིས་འདོད་པས་ན་འདིར་བཀོད་པའོ།

ཤེས་པས་རང་དང་ཡུལ་མི་རིག་པ་ནི། རང་གིས་རང་རིག་
པར་མི་རུང་སྟེ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། སེམས་དང་
བཅས་པས་དབང་པོས་ཡུལ་རྗེན་ཅེར་དུ་རིག་གི་ཤེས་པ་ཤེས་གོང་
ལྟ་བུ་རྣམ་པ་མེད་པས་དེར་རྟོག་པ་ཅམ་དུ་འདོད་དོ།

མཚན་མཚོན་ཐ་དད་ནི་དཀར་ཟམ་ལ། ལྷོག་ཤལ་གྱིས་བ་ལང་
དུ་མཚོན་པ་ན། དེ་གསུམ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་གྱི། རྣམ་གཅིག་ན་
ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་མི་འཐད་ཅེས་འདོད་དོ།

ཆུད་མི་བ་པའི་རྣམ་ནི། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐོབ་པའི་བྱེ་བྲག་
ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་བ་པ་ཞེས་བྱ་ལོན་གྱི་ཡི་གེ་ལྟ་བུ། རོ་བོ་ལྷང་མ་

བསྟན་པ་དེ་ཡི་དབང་གིས་ལས་རྒྱན་ཚུད་མི་ཟ་བར་འདོད་དོ།

འདོད་པ་དེ་དག་ལ་བཏགས་ན། རྒྱ་ལྟུང་གི་གཞུགས་ཐམས་
ཅད་རྒྱལ་ཐོན་བཀག་པས་ཁེགས་པ་དང་། རྣམ་རིག་མིན་པའང་
གཞུགས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ་ལུས་ངག་ལ་བཏེན་པའི་ལས་དག་
སོགས་རྒྱན་ཆགས་པར་འཕེན་པའི་འདུ་བྱེད་ཅམ་ལ་བཏགས་པ་
ལས་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ལ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དག་ཀྱང་དུ་མ་དང་
སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་ལ། སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་
དང་། ཕྱི་ནང་གང་ནས་ཀྱང་མི་རྟོན་པ་དང་། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་རང་རིག་པའང་མ་གྲུབ་ལ། རང་ལས་གཞན་
རིག་པའང་མ་གྲུབ་སྟེ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་དང་མི་
མཉམ་པ་གང་ཡང་རིག་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །མི་ལྡན་པའི་འདུ་
བྱེད་རྣམས་ཀྱང་གཞུགས་དང་སེམས་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་
པ་ཅམ་ལས་དེ་དག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་ན་རྣམས་སྲུ་
མ་གྲུབ་ལོ། །འདུས་མ་གྲུས་རྣམས་ཀྱང་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཆ་ནས་

དེར་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།

འཇིག་པ་ཞེས་པ་འཇིག་རྒྱུའི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ལ་བརྗོད་དེ། རྒྱུའི་གཤེར་བ་ལྟར་
འདུས་བྱས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་
པོ་དེ་ལས་འཇིག་པ་ལོགས་སུ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་རང་ཉིད་མི་འཇིག་
པ་དང་། འཇིག་པ་ཉིད་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་པ་ལས་ཐ་དད་
པའི་དངོས་པོ་དེ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་ཉིད་དངོས་
པོ་ལས་ཐ་དད་པར་རང་དབང་གིས་གནས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དངོས་པོ་
ལས་ཐ་དད་པར་འཇིག་པ་ཡོད་ན་དེ་སུ་ཞིག་གིས་འཇིག་པ་ཡིན།
དེ་ལ་འཇིག་པར་རྒྱ་གང་གིས་གདགས་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དེ་ཡི་
འཇིག་པ་དུས་མཉམ་ན་དེས་དེ་མི་འཇིག་ལ། མི་མཉམ་པར་སྤྱིར་
གྱུར་ན་ཡང་འཇིག་པ་དོན་མེད་དོ། །དུས་གསུམ་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་
ཉེ། འདས་པ་འགག་པ་དང་། མ་འོངས་མ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ད་
ལྟར་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་བར་ཐལ་ལ། འདས་པ་དང་འགགས་

བའི་མཚན་ཉིད་ཅམ་དུ་ཡོད་དེ་ཟེར་ན་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་
ལ་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དུས་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྟོད་
གྲུད་པ་ཅམ་ལས་རང་རྒྱ་བའི་རྗེས་སུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།

བརྗོད་མེད་གྱི་བདག་མེད་དེ་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་དང་
ཉག་མི་ཉག་དངོས་འགལ་གྱི་བར་ན་ཕྱང་གསུམ་མི་སྲིད་པས་ན་
མཐའ་བཞིར་བརྗོད་དུ་མེད་པས། བདག་དེ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་
པར་གྲུའོ། །ཤེས་པས་རང་མི་རིག་པ་མི་འཐད་དེ་རང་རྒྱུད་གྱི་བདེ་
སོགས་གསལ་པོར་གཞན་ལ་སྟོམ་མེད་དུ་སྦྱོང་བ་འདི་ལ་ཐ་སྟོད་
ཅམ་དུ་རང་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་མངོན་སུམ་
གྱི་ཐ་སྟོད་ཀྱན་ཀྱང་མི་འཐད་པས་ཚུར་མཐོང་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱན་
བྱུང་པར་ཐལ་བ་དང་། དབང་པོ་བཅས་པོ་ལ་ཡུལ་རིག་པའི་རྒྱས་པ་
མེད་ལ། ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་སྣང་གི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མེད་ན་ཡུལ་
མི་སྣང་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཤིགས་སོ།།

མཚན་མཚོན་ཅི་རྣམ་པར་བཞག་འདྲིའི་ཚུལ་ལས་རྣམ་པར་

སྤྱི་བ་ཅེས་ལས་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། མེ་རྩོ་བ་ལས་ཐ་དད་ན་
བསིལ་བར་ཐལ་བ་དང་། མེ་མིན་པའི་རྩོ་བ་གང་ནས་ཀྱང་མི་རྟེན་
པས་ན་དེ་དག་ཐ་དད་མིན་ནོ། །ཆུད་མི་ཟ་བའི་རྣམ་ཞེས་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་གཞན་མེད་དེ། ལས་དང་འབྲས་བུ་པན་ཚུན་
ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཅེས་ལས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་གསུགས་དང་སེམས་
ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཅིང་། ཐོབ་པ་
སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་བྱེ་བྲག་དེ་འབྲེལ་རྣམ་ལ་དགོས་ཏུ་ས་མེད་པ་
སོགས་རིགས་པའི་གཞོན་པ་ཡོད་པས་མི་འཐད་དོ།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པས་ནི།

གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བྱེ་སྐྱབ་བ་དང་མཚུངས་པ་ལས། བྱེད་པར་གྱི་
འདོད་པ་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུན་བཞི། ལྷང་བ་སྒོ། དུལ་སྒོག་གྱུར། རུལ་
བར་མེད། དབང་པོ་རུས་པ། མི་ལྡན་པ་ཀུན་བཏགས། ལྷང་འདས་
དངོས་མེད་དེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱབ་བ་དེ་
ཡང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་མིན་ཉེ་དངོས་པོར་སྐྱབ་བའི་སྐྱོན་དང་

བར་འདོད་དེ་རྣམ་བཤེན་དང་འདོད་པ་མཚུངས་སོ།།

ཡུལ་སློབ་གྲུང་ནི། རོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་སྤང་སྤྱི་སྤང་ཅམ་
ལས་ལོགས་སུ་རོན་རང་མཚན་པ་མེད་ལ། རོན་རང་མཚན་རྣམས་
དངོས་སུ་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱི་རོན་དེས་ཤེས་པ་ལ་རང་འབྲེའི་རྣམ་
པ་གཏང་བས་རོན་ལྟར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི། རོན་བུམ་པ་ལྟ་
བུ་ནི་དངོས་སུ་ནམ་ཡང་མི་མཐོང་སྟེ། བུམ་སྤང་དང་གོ་ས་ཐ་མི་
དད་པར་སློབ་ན་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཡུལ་དབང་ཤེས་པའི་
རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་པའི་སྤྱི་ལོགས་སུ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མེ་ལོང་ལ་
གཟུགས་བརྟན་ལྟར་ཤར་བ་ལ། འབྲེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་སྤྱིར་
ཤེས་པས་ཡུལ་སྤྱོད་ཞེས་ཐ་སྟད་བཏགས་པའོ།།

རྒྱལ་བར་མེད་ནི། རགས་པ་རྩོམ་ཆེ་རྒྱལ་བྱ་རབ་རྣམས་བར་ཡོད་
པ་དང་མེད་པ་གང་རུང་དུ་མི་འཐད་པས་ན་བར་ནི་མེད་ལ་འབྲུར་ཀྱང་
མ་འབྲུར་བས་རེག་ལ་མ་འབྲུར་བའམ། བར་མེད་པས་འབྲུར་ལ་ངོས་
ཚས་མ་རེག་པའི་སྤྱིར། འབྲུར་ལ་མ་རེག་པ་ཞེས་སུ་འདོད།

དབང་པོ་རུས་པར་འདོད་པ་ནི། དབང་པོའི་རྣམས་སློབ་ཀྱི་མེད་
གྱི་མིག་སོགས་གྱི་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་རུས་པའི་རུས་པ་
ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་སྲ་མའི་སྟོབས་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ཤེས་སོགས་སྐྱེ་བས་རྗེས་སུ་འགོ་སློབ་གྱི་རིས་
པས་གྲུབ་པོ་ཞེས་འདོད།

མི་ལྡན་པ་ཀུན་བཏགས་ནི། སྐྱེ་འདིག་ལ་སོགས་པ་ལྡན་མིན་
འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་གཞུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ལས་དེ་ཉིད་
དང་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཏེ་རི་རྩ་བཞིན་མིང་
ཅམ་དུ་བྱེད་པས་སོ་ཞེས་འདོད།

སྤང་འདས་དངོས་མེད་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་སྤང་བ་ལས་
འདས་པ་ན་སྤང་བོ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རྒྱན་ཆད་ནས། མཁའ་ལ་
སྤྱོན་དེངས་པ་ལྟར་ཡུལ་འགོག་པ་ཆོས་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་
ཅམ་ལ་འདོད་དེ་ཅེ་ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་དང་མཐུན་
ལ། འོན་ཀྱང་འདིས་བྲལ་བའི་རྣམས་སོ་སོ་བར་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ།།

ཚུལ་དེ་དག་ལ་དབྱུང་ན། རྒྱ་ལྟུང་ས་སྤང་མ་སྤང་དང་། དུས་
མཉམ་མི་མཉམ་ལྟུང་ས་སྤང་ཡོད་པའམ་མེད་པ་གང་སྟེད། རང་སྟེ་
སོགས་མཐའ་བཞི་པོ་གང་གི་ཚུལ་དུ་སྟེ་དབྱུང་ན་དོན་དམ་པར་
རྒྱུན་ལས་སྟེ་བ་མ་གྲུབ་ཅིང་། ལྷང་བ་སྟོང་དང་ཡུལ་སྟོག་གྲུང་ཡིན་
ན། གཞལ་བྱ་མངོན་གྲུང་སྟོག་གྲུང་གི་རྣམ་དབྱེ་ལམ་དགའ་ལ།
ཡུལ་སྟོག་ན་མོ་མེད་པར་ཡང་ལྷང་རིགས་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་དོན་བདེན་
པར་མི་འགྲུབ་པོ།

གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱོད་རབ་ལ་བར་མེད་ན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་
ཐལ་ལ། མ་རེག་པའམ་མ་འབྱུང་ན་ནི་བར་དང་བཅས་པར་ཐལ་བ་
ལས་སྤང་གསུམ་པ་མི་སྲིད་ལ། དབང་པོའི་རྒྱལ་པའང་དོན་དམ་
པར་དབང་པོ་བཀག་པས་ཁིགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་དབང་པོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཤེས་པ་སྟེ་བར་བྱེད་ཆོག་པའི་སྤྱིར་རྒྱལ་པར་བཏགས་པ་ལ་
དགོས་པ་མི་ཆེ་བ་དང་། མི་ལྡན་པ་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ན་ཡིན་ན། མི་
ཏྟག་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་གནས་པས་ན་ཏྟག་པར་སྟོབ་པ་གསང་བ་པའི་

གྲུབ་མཐར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤང་འདས་ནི་རྒྱུ་ཆད་བའི་དངོས་
མེད་རྒྱུ་བ་མིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྤང་འདས་སྐྱིབ་བ་མ་བཟད་པས་
མཐར་ཐུག་མིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནི་འགྲོ་དོན་མ་རྫོགས་པ་དང་
ཡེ་ཤེས་འགག་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་མི་འཆད་དོ།།

གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི།

དབང་པོ་འབྲིང་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་བའི་གང་ཟག་
གིས། སྡོན་གོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་དུས་སྟུ།
ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་སྟེ། ཡང་དག་པའི་དོན་
དམིགས་པར་བྱས་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་དང་གཟུང་བ་རང་
བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་བདག་མེད་ལྷེད་གཉིས་རྫོགས་པ་དང་།
འབྲས་བུ་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་
གཞན་དུ་དམན་པར་བཞག་གོ།

དེ་ཡང་སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་
བའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་སྐྱེ། སྤྱིའི་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱ་གུ་འབྲུང་བ་

ལ་སོགས་པ་དང་། རང་གི་མ་རིག་པ་ནས་ཀླ་ཤིའི་བར་དུ་འབྱུང་
 བའོ། །དེ་ལ་ཆེ་སྲ་མར་ཡང་དག་པའི་དོན་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་
 ཡོད་པ་ལས། ཆེ་འདི་འགྲུབ་པའི་ལས་བསགས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་
 དོ། །དེ་ལས་སྲིད་པར་འཕེན་བྱེད་རྒྱ་དང་འཕང་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་འགྲུབ་པོ། །རྣམ་ཤེས་ལས་མིང་བཞི་དང་གཟུགས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་སྤང་པོ་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལས་
 མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཚེད་དུག་འགྲུབ་ཅིང་། སྐྱེ་མཚེད་ལས་
 དུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་པའི་རིག་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་
 ཚོར་བ་དང་། ཚོར་བ་ལས་དུལ་འདོར་ལེན་གྱི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་
 བ་ལས་དུལ་དང་དུ་ལེན་པའི་ལེན་པ་དང་། དེ་ལས་སྲིད་པ་འགྲུབ་
 པའི་ལས་བསགས་པ་ལ་སྲིད་པ་ཞེས་དང་། སྲིད་པ་ལས་འགྲོ་བ་
 དུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལས་ཀླ་ཤི་འབྱུང་ངོ་། །

བཅུ་གཉིས་པོ་དག་གྲང་། མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་དང་ལེན་པ་
 གསུམ་ཉོན་མོངས། འདུ་བྱེད་སྲིད་པ་གཉིས་ལས། ལྷག་མ་བདུན་

ནི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ལས་ལས་དང་།
ལས་ལས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་། སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་ལས་སྤྱད་ཡང་ཉོན་
མོངས་དང་ལས་འབྱུང་བས་མ་རིག་པ་མ་སྟོག་གི་བར་དུ་སྲིད་པའི་
ཉོན་འབྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་བརྒྱད་མར་འཇུག་གོ།

ཚུལ་དེ་དག་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱོམ་ཚུལ་ནི། དུར་ཁོང་གི་རུས་པ་
ལ་བལྟས་ཉེ་འདི་ལི་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་བ་
སོགས་མ་རིག་པའི་བར་དུ་ཤེས་ཤིང་མ་རིག་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་
ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྤང་བར་རིག་ནས་ལམ་རང་རྒྱད་ལ་
བཞེན་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཆ་ལི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས།
དེ་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་འབྱུང་རིམ་ལ་བསམས་པས་སྤྲུལ་
བསྐྱེད་བདེན་པ་ཉོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་ཆ་ལི་འགག་པ་
སོགས་འགག་རིམ་ལ་བསམས་པས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་
མ་རིག་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་ཅ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལས་འདུ་བྱེད་སོགས་
འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ལ་བསམས་ན་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཉོགས།

མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་སོགས་འགགས་རིམ་
ལ་བསམས་ན་ཀུན་འབྱུང་གི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་སྒོམ་པ་སོགས་
ལམ་བཤེན་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིན་པས། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་
ཚོགས་ན་སྒྲོད་པ་དང་། བསེ་བུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་
སྟན་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།།

དེ་ཡང་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་སུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མིན་ཏེ།
མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་རིགས་པ་དང་། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་
བའང་རང་བཞིན་མེད་དེ་པན་ཚུན་སྤང་ནས་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་འཛིན་ཡང་བཤེན་པར་མེད་
དེ་མགོ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་སྤར་དབེན་པར་དགའ་བའང་
མཚོག་གི་སྒྲོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་དབེན་མི་དབེན་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། གཅིག་སྤར་ཞི་བར་ཞེན་པའི་སྒོ་དམ་པའི་ཚུལ་མིན་པ་དང་།
འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ལམ་དམན་པ་ཡིན་འོ།།

༥ དེ་གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ།

རྒྱ་མཚོ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚད་མེད་པའི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་
 ཆེས་ཚད་མེད་པའི་མིང་དུ་གངས་ཆེན་མཚོ་ཞེས་གྲགས་པས་ན།
 གངས་ཆེན་མཚོ་དང་འབྲེལ་བ་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཚད་
 མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་སོགས་
 བདུན་གྱིས་འཕགས་པ་སྟེ། བཙུན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་པ་གངས་
 མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྟོབས་པའི་གོ་ཆ་ཐེག་ཆེན་ན་ཡོད་ཀྱི་
 ཐེག་དམན་ལ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཉིད་ནམ་
 མཁའ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་རང་གཞན་
 གཉིས་ཀའི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བདག་གཉིས་
 ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཚོས་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དང་ཟུང་དུ་འབྲུག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྲིད་ཞེས་མི་གནས་པ་དང་།
 སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་
 པ་དང་། མིན་ལས་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་གཞན་དོན་སྐྱབ་

གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་ཐེག་དམན་ལ་མེད་ཅིང་ཐེག་ཆེན་ལ་
ཡོད་པས་ཁྱད་པར་འབགས་སོ།།

དེ་ལྟར་འབགས་པའི་ཐེག་མཆོག་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་
ཐ་དད་མེད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་
བས། ཐོག་མའི་ཤིང་རྩ་འདྲེན་བྱེད་གྱི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་བྱུང་
བ་ལ། སེམས་ཙམ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པ་ཞེས་
སྤྱ་གྲགས་པ་ལས། དང་པོ་སེམས་ཙམ་པ་ནི།

ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་འདུ་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་འདོད། དེ་ལའང་སེམས་
ཙམ་སྤྱི་ཡི་འདོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་རྣམ་བཤེན་རྩུན་གྱི་ཚུལ་
གཉིས་སྤྱ་ཡོད་པ་ལས།

ཐུན་མོང་སྤྱིའི་འདོད་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆར་མེད་པའི་ཤེས་
པ་རང་རིག་རང་གསལ་དོན་དམ་དུ་འདོད་ལ། གུན་བཏགས་གཞན་
དབང་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆེངས་གྱིས་ཆོས་གུན་

བཅིངས་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་འཛོག་གོ།

དེ་ཡང་འདི་པའི་གྲུབ་མཐའ་བསྟུན། དམིགས་པའི་ཡུལ། རྫོང་
པའི་ཚུལ། གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ། སྐལ་བ་དང་
ལྷན་པའི་གཞི་རིགས། ལྟ་བུ་དམིགས་པའི་གཞི་གཞི་ལྟ། རྣོམ་བ་
དམིགས་པའི་གཞི་བདག་མེད་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་གསུམ་དང་། མ་ངེས་བ་
དང་། རིགས་ཆད་ལྡང་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཟུགས་ཅི་ཕྱི་དོན་བཅའ་པོར་དངོས་སུ་མེད་
ཀྱང་ཀུན་གཞི་ལ་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སློན་པའི་དབང་གིས་
ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་སྟེ་མི་ལམ་གྱི་ཏྲ་སྒྲུང་བཞིན་དུ་
འདོད། སེམས་ཅི་འཇུག་ཤེས་ཀྱིས་དང་ཉོན་ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་
སྟེ་བརྒྱད་དོ།།

དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ཅི་བག་ཆགས་གྱི་གཞི་ཡུལ་གྱི་དོན་ཅམ་རིག་
པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་མཐུད་པའི་རྒྱན་བརྟན་པའོ། །དབྱེ་བ་རྣམ་

སྒྲིབ་དང་ས་བོན་གྱི་ཆ་སྟེ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་ལྡན་པའི་བོད་ཀྱི་འཕེལ་བ་གཉིས་
 སོ། །དོ་བོ་མ་སྒྲིབ་པ་ལ་ལུང་མ་བསྟན། འཁོར་རེག་སོགས་ཀྱི་
 འགོ་ལྷ། དམིགས་པ་མི་གསལ་བ་སྣོད་བཅུད་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལ་དམིགས་
 པའོ། །དེས་ན་ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་རང་གི་རྒྱུ་ལས་མི་སྒྲེ་
 རྟེ། རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་གྲུབ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་ལ་བསྐྱོས་ཏེ་
 བྱམ་པའི་གྲིབ་མ་ལྟར་ཀྱི་གཞི་སྒྲིབ་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྒྲེའོ། །འདིས་
 འཁོར་བའི་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་བག་ཆགས་སྣ་
 ཚོགས་པའི་ཀྱི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་རང་
 བཞིན་རྣམ་དག་ནི་མུང་འདས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་དོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་མི་འབྲལ་བས་དོན་གྱི་ཀྱི་གཞི་ཞེས་བཞག་གོ། །སྐབས་
 འདིར་འཁོར་བའི་རྟེན་ཅན་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་བཟུང་ངོ་། །

ཉོན་ཡིད་ནི་ཀྱི་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ།
 བདག་ལྟ་སོགས་འཁོར་དགུ་དང་བཅས་ཤིང་། འཕགས་ལམ་ལ་

མཉམ་བཞག་དང་འགོག་པའི་སྣོམ་ས་འཇུག་གི་བར་མིན་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་འབྱུང་བའོ།།

ཚོགས་དུག་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་ལོ། །འཁོར་སེམས་
བྱུང་ནི་ལྷ་བཅུ་ཅ་གཅིག་སྤར་བའདད་པ་བཞིན་ལོ། །མི་ལྷན་པའི་འདུ་
བྱེད་ཉིད་གསུམ་པོ་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་
ཅམ་སྟེ་རྗེས་སུ་མེད་པར་འདོད། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ།
རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་མ་བྱས་པ་བདག་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་འདོད་ཁམས་གྱི་ཚོས་མ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་མི་གཡོ་
བའི་འགོག་པ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཚོགས་བདུན་མ་སྐྱེས་པའི་
གནས་སྐབས་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་གསུམ་བསྟན་
པས་འགོག་པ་དུག་སྟེ། གཞན་ལྷ་པོའི་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
དགག་བྱ་སོ་སོ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་གྱིས་བྱེ་བའོ།།

མཚན་གཞི་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་
ནི། བཏགས་པ་ཅམ་ལས་རང་མཚན་དུ་མེད་པ་ཀུན་བཏགས་ཏེ།

གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཡུལ་མིང་གིས་མངོན་
པར་བརྗོད་པ་ཅན་གང་ཡིན་པའོ། །རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ཉེ་སྤྱེ་བ་
གཞན་དབང་སྟེ་ཤེས་པ་ཉིད་བག་ཆགས་སྣ་ཚོ་གསུམ་པའི་དབང་གིས་
དག་མ་དག་གི་སྣང་བ་སྣ་ཚོ་གསུམ་སུ་འཆར་བའོ། །

གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་སྣང་མེད་པ་ཡོངས་གཙོ་དུ་
གྲུབ་པ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྣོང་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
དུ་གནས་པའོ། །

ཀུན་བཏགས་ལ་གཉིས་ཉེ། མཚན་ཉིད་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་
དོན་ལ་མི་སྲིད་བཞིན་སློང་བཏགས་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་
བུའོ། །རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་མེད་བཞིན་སློང་ལ་སྣང་བ་ལྷ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མེད་བཞིན་སྣང་བ་གཟུགས་དང་
དོན་སྤྱི་དང་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །

གཞན་དབང་ལ་གཉིས་ཉེ། མ་དག་གཞན་དབང་འཛིན་ཉེན་པའི་
སེམས་སེམས་བྱུང་ཡུལ་དང་བཅས་པའོ། །དག་པ་གཞན་དབང་

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སློབ་སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་ཞིང་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པ་ལོ།།

ཡོངས་གྲུབ་ལའང་གཉིས་ཏེ། འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཡུལ་
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྒྱན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡུལ་ཅན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་དང་སེམས་བྱུང་རེག་པ་སོགས་ཉི་
ཤུ་ཅུ་གསུམ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྗེས་ཡོད་དོ། །སེམས་བྱུང་བག་
ཡོད་སོགས་ཉེར་དགུ་དང་། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་
ནམ་མཁའ་དང་འགོག་པ་ལྟ་བུ་བཏགས་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་གཞན་
དབང་ཚོས་ཅན་དོན་དམ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ།
ཀུན་བཏགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་
གཟུང་འཇིག་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོངས་ཤིང་མཚན་ཉིད་
གསུམ་སོ་སོར་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་མེད་པ། གཞན་དབང་
རང་ལས་སྐྱེ་བའི་དོ་བོ་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་དངོས་པོའི་དོ་བོ་མེད་པ་

ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་རང་གསལ་ཅམ་ནི་འཁོར་འདས་
ཀྱི་གཞིར་ཡོད་པས་དེ་དགག་པ་མིན་པས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་
མཐར་ཐུག་སེམས་ཅམ་གྱི་རྩལ་འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་འདོད།

གཉིས་པ་སྐྱོམ་པའི་གཞི་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་དང་། གཟུང་
འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་བདག་དང་བྲལ་བའི་མི་དམིགས་པའི་
རང་ལ་སྐྱོ་འཛོག་པའོ།།

གཉིས་པ་སྐྱོད་རྩལ་ནི། སེམས་སྐྱད་ཅིག་མའི་སྤང་བ་ཅམ་ལ་
སེམས་ཅན་དུ་བརྟགས་པའི་འགྲོ་བ་དབག་དུ་མེད་པ་ལ་དམིགས་
ནས་གངས་མེད་གསུམ་སོགས་སུ་པར་ཕྱིན་དུག་སྐྱོད་པའོ།།

གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གནས་གྲུར་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་
གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ཞིང་དང་སྐྱུ་དང་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྩལ་ཚད་མེད་པས་
མངོས་པའོ།། །ཞེས་འདོད།

གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་དག་ལ་བརྟགས་ན་སྤྱི་དོན་བདེན་པ་མེད་
པར་གྲུབ་ཀྱང་། རང་གི་ཤེས་པ་འང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་ན་

བ་སྣང་དུ་སྣང་ངོས་ན་ཡོད་མཉམ་དང་། རོན་དམ་གནས་ཚུལ་ལ་
 མེད་མཉམ་དུ་གནས་པས། ཕྱི་རོན་མེད་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པའང་
 མི་གྲུབ་པོ། །རིགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཤེས་པ་རང་
 བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད། དབང་པོའི་རྗེ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་
 ལས་བསྐྱར་རུང་བའི་སྲིད་དང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
 གསལ་ཞིང་རྗེ་མ་སློབ་རུང་བ་སྐྱར་རུང་བ་དང་། རྗེ་མ་ཟད་པའི་གཉེན་
 པོ་མཚོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་སྤོ་མོ་ཡང་རྒྱུད་མི་ཟ་བས་ན་རིགས་
 ཚད་པའང་མེད་དོ། །རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིད་གཞན་དབང་བདེན་
 པ་མེད་ལ། གུན་གཞིའང་སྐད་ཅིག་མའི་སྲིད་བ་ལ་རྒྱུན་བརྟན་པ་
 དོན་ལ་མ་གྲུབ་ལ། འདིས་དམིགས་པ་དང་ས་བོན་དང་རྣམ་
 སྲིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་རྩུང་ཟད་
 ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་ཡིད་དང་ཚོགས་རྒྱལ་དང་འགོག་པ་
 ཐམས་ཅད་པན་རྩོད་ལྟོས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཅམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཟད་
 པས་ན་དོན་ལ་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་ལ། དོན་དུ་སྒྲུང་བ་འདི་དག་ནང་གི་
ཤེས་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་བདེན་པ་དང་། མི་འདོད་པ་
རྣམས་རྒྱུ་བ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་འདང་། རྣམས་ཤེས་རང་གསལ་བདེན་
གྲུབ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ཀུན་ཏྲོག་གིས་
སྤྱར་བ་ཅེས་དུ་ཟད་དོ།།

དེ་ལ་བྲམ་ཟེའགྲུ་རྩ་ལ་སོགས་པས་གཟུང་ཆར་སྒྲུང་བ་
འདི་ན་བྱེད་ཤེས་པའི་དོ་སོ་ཅེས་སྟེ། གསལ་ཞིང་རིག་པའི་སྤྱིར་བདེ་
སྤྱུག་སྤྱོད་བ་བཞིན་ཞེས་འདོད་ཅིང་། ལུགས་དེ་ལ་འདང་ནང་གསལ་
ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རྣམས་སོ་སོ་བ། རྣམས་པའི་གྲངས་སྟེད་ལ། ལྟ་
ཚོགས་གཉིས་མེད་པའོ།།

དང་པོ། རི་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྒྲུང་ཤེས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཟུང་
ཆར་སྒྲུང་བ་དང་འདི་ན་ཆར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་དེ་སྐྱོང་བཅོས་
པ་སྐྱམ་དུས་སེར་སོ་དང་དཀར་སོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྐྱོང་སྒྲུང་དང་
སྐྱོང་འདི་ན་གྱི་ཤེས་པ་ཐད་ཀར་ཆ་གཉིས་སུ་བདེན་པར་འདི་ན་པས་སྐྱོང་

ང་སྲིད་ཚེས་པའང་ཟེར་དོ།

གཉིས་པ། རྣམ་པ་ལ་ཇི་ཅམ་དབྱེ་བྱས་པ་ལྟར་འཇིན་པའི་
ཤེས་པ་ལའང་བྱས་པས་ན་སོར་མོ་ལྷ་ཤེས་པའི་རྣམ་ལྟར་བདེན་
གྱི་གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་པས་རྣམ་པ་གཉིས་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྣང་མི་
སྲིད་པར་འདོད་པའོ།

གསུམ་པ། སྲོ་སེར་སོགས་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཤེས་པ་གཅིག་
ལ་སྣང་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པའོ་ཞེས་འདོད་
དོ། །དེ་ལ་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་གྱིས་སྲིདོན་ཤེས་པར་
བསྐྱབ་ཚེ། རིག་བྱའི་དངོས་པོ་རང་དང་། རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་
ཅམ་ནི་སྲིདོན་ཡོད་པ་ལའང་འཇུག་པས་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་ལ། དེ་
གསལ་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་མི་འགྲུབ་
ཅིང་། གལ་ཏེ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུས་མཉམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་བཀག་
ཅིང་། མི་མཉམ་པ་ལའང་འདྲ་བ་ཞིགས་པས་ཤེས་པའི་གསལ་རིག་
ཏུ་གྲུབ་ཅེ་ན། དེས་སྲིདོན་རྩུབ་པར་གྲུབ་ཀྱང་། བདེན་པའི་ཤེས་པ་

དང་གཅིག་པར་མི་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་བརྟན་བྱུང་ཡིན་པ་ཞིགས་
 གྲང་མེ་ཡོང་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན། གཞན་ཡང་སྣོང་སྟེང་
 ཚེས་བ་ལྟར་ན་སྤྱི་དོན་རྣམས་ཀྱི་དེ་དང་གཅིག་པའི་ཤེས་པ་འདྲ་རྒྱུ་
 པར་ཐལ་ལ། བདེན་ན་སྣང་བ་ལྟར་དོན་དུ་འདྲ་གྲུབ་པར་ཐལ་ཞིང་།
 བར་འཛིན་ཤེས་དང་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་
 བ། རྣམ་ཤེས་ལུས་ལས་སྤྱིར་དོན་པར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ལ་ཁ་
 དོག་སོགས་ཡོད་པ་དང་། རི་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུར་རིག་པར་ཐལ་བ་
 དང་། སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གྲངས་བཞིན་དུས་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་
 འིན་ཏུ་མང་པོ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྲིད་པར་ཐལ་བས་གཞོད་དེ། རྣམ་
 ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་ལ་ཡུལ་སྣང་རེ་རེ་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ལའང་། ཁ་བོ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་
 སོགས་སྣ་ཚོགས་དུས་གཅིག་མཐོང་བའི་རགས་སྣང་རྒྱུན་ཚད་པར་
 ཐལ་ཏེ། ཤེས་པ་རེ་རེ་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། རེ་རེའི་དོ་བོ་ལ་གཞན་མེད་པས་ན་མི་དུ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་

བ་བཞིན། དེས་ན་སྣ་ཚོ་གས་སུ་སྣང་བའི་ཤེས་བ་གཅིག་མིན་ཀྱང་།
ཐ་དད་དུ་མར་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་གནད་གྱིས་ཤེས་བ་ལ་དུ་མ་
གཅིག་ཆར་སྣང་བ་ཡིན་ལོ། །སྣ་ཚོ་གས་གཉིས་མེད་པ་ལྟར་ནའང་།
དུ་མར་སྣང་བཞིན་དུ་གཅིག་གི་ཐ་སྣང་བྱེད་ན། ཁ་དོག་ལྷ་ལ་སོགས་
བ་དུ་མའི་ཐ་སྣང་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་ཏེ། དུ་མར་སྣང་བ་ལས་ཐ་དད་
པའི་འཇོག་བྱེད་གཞན་མེད་པས་སོ། །

དེས་ན་ཁ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་མིག་ཤེས་ལ་ཤེས་བ་གཅིག་གི་ཐ་སྣང་
ཚམ་རུང་ནའང་། དུ་མ་ལ་བཏགས་པའི་སྤྱིར་གཅིག་དུར་མི་བདེན་
པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་རི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཐ་སྣང་བྱེད་
བ་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ན་རྒྱོན་གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་
དང་སེམས་ཅན་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཏེ་འགྲོ་བའི་སེམས་རྒྱད་སངས་
རྒྱས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་དུ་སྣང་ཡང་གཞན་
དུ་བདེན་ན་མི་འབར་བའང་རྒྱར་བདེན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཐམས་
ཅད་དུ་ཐལ་བས་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ། །དེས་ན་དོན་དུ་དབྱེད་ན་ཡུལ་

ཤེས་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མི་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡུལ་དང་ཤེས་
པ་རང་དང་གཞན་སྣ་ཚོ་གསུ་སྣང་བར་བྱང་ཡང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་
མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་རྟོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་རྒྱུན་པ་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་ལ་སོགས་པ་ནི།
དོན་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ཏེ།
མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་མཁའ་ལ་སྐྱེ་ཤད་ལྟར་མེད་
པ་གསལ་སྣང་ཅམ་སྟེ་ཤེས་པ་ཤེས་གོང་དག་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་མེད་
པར་འདོད། འདི་ལའང་དྲི་བཅས་སུ་སྐྱབས་ནི། སེམས་ཀྱི་དུས་
ན་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཆར་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
ནའང་སྣོད་བཅུད་གསལ་བར་སྣང་བས་ན་རྣམ་པ་གཤེས་ལ་མེད་
ཀྱང་མི་ལྟོག་པར་འདོད། དྲི་མེད་པའམ་དག་པ་པས། སེམས་ཀྱི་
དུས་ན་ཚོགས་བདུན་གནས་སྐབས་སློབ་བུར་བའི་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་
དུ་འདོད་ལ། ཀུན་གཤི་རྣམ་ཤེས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་དང་འཛིན་སྣངས་
མི་མཐུན་པ་མེད་པས། དེའི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་པ་ལ་གཉུག་མའི་

ཤེས་པ་ཞེས་དོན་དམ་དང་། སངས་རྒྱས་ས་ན་བག་ཆགས་ཟད་
བའི་ཕྱིར་གཉིད་སད་ན་མི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་རྒྱུན་ཆད་པ་ལྟར། སེམས་
ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་སྣང་ཞིང་། སེམས་རྣམ་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ཅི་
ཡང་མི་རྟོག་པར་སྤོང་བ་རང་རིག་རང་གསལ་ཅོམ་དུ་གནས་པ་དེ་
ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིན་རྒྱབས་ལས་དངོས་པོ་ལ་མེད་ཀྱང་གདུལ་
བྱའི་དོར་སྤོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་དང་། ཚོས་གསུངས་པ་
དང་། དོན་མཚན་པར་སྣང་བ་གཟུགས་སྐྱེའི་ཞེས་འདོད་དོ།

དེ་ལ་དེ་དག་གིས་དོན་སྣང་གང་དུའང་མི་བདེན་པ་འཐད་མོད་
གྱི། རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། ཇི་ལྟར་འཇུག་དོར་
ཡུལ་སྣང་བ་བཞིན་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ལ། དབྱེད་ན་ཡུལ་མ་
གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འང་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དོན་དམ་པར་
རང་རིག་པ་འང་མི་འགྲུབ་ལ། ཤེས་པ་རང་ཉམས་སུ་སྤོང་བས་གྲུབ་
ན། ཡུལ་ཡང་སྤོང་བས་གྲུབ་པོ། །ཀུན་བཏགས་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་
གཞན་དབང་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡང་བཅོམ་ན་མི་རྟོན་ལ། གནས་

སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚོགས་བདུན་བརྟགས་ན་མི་རྙེད་པ་བཞིན་དུ་
ཀུན་གཞིའང་མེད་དེ། ཚོགས་བདུན་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་
གཞིར་བཞག་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན་དེའི་གཞི་ཡང་
མེད་དེ། ཤིང་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་ནགས་བཞིན་ལོ།

གཉིས་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གི་སྤྲེལ་པ།

ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་སྒོ་
ནས། ཚོས་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་བདེན་གྲུབ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་
སྒོས་པ་དག་རབ་ཏུ་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱེད་པར་ཐ་སྙད་
ཀྱིས་གཞལ་ནས་སྣང་བའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་མོར་བྱེད་པ་དེའམ་དང་།
གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་། ཚོས་ཉིད་རྣམ་
མའི་དོན་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་སྟེ། སྒོས་པའི་བྱ་བར་འཆེལ་བ་
ལས་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ།

དེ་ཡང་རང་རླུང་འོག་མ་ལ། རླུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་། རྣང་
སྣང་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སློབ་དཔོན་རྒྱ་མཚོ་སློབ་ལ་
སོགས་པ་ནི།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་
པ་གཉིས་ཆར་གནས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་མི་བདེན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་
བུ་དང་། དོན་དམ་སྣང་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སྣང་བ་མ་འགགས་པས།
ཆོགས་གཉིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་བསགས་པས། འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་སྐྱུ་
མ་ལྟར་ཐོབ་ནས། རླུ་མའི་རང་བཞིན་ལ་ཉག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
བཞིན། རླུ་མའི་སློབ་ལས་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱེད་དོ། །དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་ལས་སྣང་བ་ཐམས་
ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། འབྲེལ་སྣང་སྐྱུ་མ་དང་། འབྲེལ་བ་བྲལ་བའི་
ཡེ་ལེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་སློབ་པ་ནི་ཡང་གསལ་བ་མ་འགགས་པའི་
སྣང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་
མ་ལྟར་འདོད་བའོ། །

དེ་ལ་བརྟགས་ན། ལྷ་མ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་སྐྱེ་འཇིག་གྲེད་པ་
དང་། ལྷ་མ་དབྱེད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་སྟོང་པའི་བྱ་བ་ལས་
མ་འདས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་མིན་མོ།།

གཉིས་པ་སྟོང་དཔོན་དཔལ་སྐྱས་ལ་སོགས་པ་ནི།

དོན་དམ་པར་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལྷ་མ་ཞེས་དམིགས་
སུ་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་བུམ་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
ཏེ། དོན་གྲེད་པར་སྣང་ཞིང་བདེན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་དབྱེད་ན་
ཅི་ཡང་མི་རྟོན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པའོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པ་དབྱེད་བཟོད་
དང་། ཀུན་རྫོབ་དབྱེད་མི་བཟོད་གཉིས་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་ཞེས་
གཞི་གཅིག་ལ་མི་འདུ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་མི་རྟོག་པ་ལྟར་དོན་དམ་མི་
རྟོག་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་དམ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་
གྲང་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་
ཚོས་ཅན་དང་། སྟོང་པ་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་གཉིས་པན་ཚུན་སྟོང་
པས་གྲུབ་པ་ཅམ་མོ། །ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི་

རང་རྒྱུད་གོང་མ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལ་བརྟགས་ན། ལྷང་བ་མིན་པའི་སྟོང་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་
མི་སྲིད་དེ། ལྷང་ལའང་ལྷང་བ་མེད་ན་དེའི་རྣམ་པ་གཏུན་མེད་པའི་སྲིད་
ཀྱན་རྫོབ་ཏུའང་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་ནོ།། །སྟོང་པ་
ལས་ཐ་དད་པའི་སྣང་བའང་མི་རྟོག་དེ་གང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དབྱུང་
ན་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད་རོ། །དོན་དམ་བརྟག་བྱའི་སྣང་ལུལ་དུ་མི་རུང་ན་
རྟོག་བྱའི་དོན་དུའང་མི་རུང་སྟེ། །ཤེས་བརྗོད་ཀྱིས་གཞུག་བྱ་ཡིན་
ན་རྣམ་པ་སྣང་དགོས་ལ། དེ་མེད་ན་རྟོགས་སུ་མི་རུང་ངོ། །སྟོན་
བྲལ་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་སྣང་སྟོང་སྟོགས་རེ་བའི་མཐའ་ལས་འདས་
པའི་སྲིད་རོ། །འདི་ཡི་སྟོང་པ་ནི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བར་དམིགས་
དགོས་ན་དེ་མི་རུང་ངོ། །སྣང་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྟོང་པ་བསྟོམ་པ་
ལམ་མིན་ཏེ། དེས་སྐྱིབ་པ་མི་སེལ་ཞིང་སྣང་གཉིན་དུ་མི་འཐད་པའི་
སྲིད། དཔེར་ན་དགྲ་ལ་ཞེ་སྣང་སྐྱེས་ཆེ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་ཤེས་
པས་མི་ཐན་པ་བཞིན་ནོ།། །སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་གང་ནས་ཀྱང་མི་རྟོག་

དེ། རྩོགས་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་གྱང་དེའི་རྣམ་པ་སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་སྲིང་དོ།

གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་གོང་མ་ནི།

སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་དང་། ཞི་འཚོ། ཀ་མ་ལ་ཤྱེ་ལ་སོགས་པས་ནི། དོན་དམ་སྐྱུ་མ་དང་སྣོང་པ་ཁོ་ན་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་པ་མེད་པས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་སློས་པ་ཀུན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནའང་། གནས་སྐྱབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བར་གནས་པ་འདི་ལ། རིགས་པས་དབྱུང་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་སྣོང་པའམ་དོན་དམ་རྣམ་གྲངས་པ་གཉིས་མགོ་མཉམ་པར་སྐྱབ་པས་ན་ཁས་ལེན་དང་བཅས་ཤིང་། རང་ལུགས་སྐྱབ་པ་དང་། གཞན་རྩོགས་དགག་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་ཚིགས་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་སྤྱིང་། འདི་མཐུན་ཅིང་གིས་གཞན་སྐྱེའང་འདོད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་སྤང་ལ་དོན་བྱེད་པ་གནས་ལྗང་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་།

སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུང་སྒྲུབ་
ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སྒྲུབ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འབྲུལ་བའི་ཀུན་
རྫོབ་རྣམས་དག་པའི་ས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་ལྡོག་སྟེ། འཕགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ན་སྒྲུང་བ་ལ་དག་པ་འདིག་རྟེན་པ་ཞེས་
ཟེད། དེ་སྒྲུང་བདེན་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་ཤེས་པས་ཚོགས་གཉིས་
བསགས་ཏེ་སྐྱུ་གཉིས་ཐོབ་པར་འདོད་དོ།།

དེ་ལ་བརྟགས་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཡང་ལོག་གི་ཀུན་
རྫོབ་མཉམ་སྟེ། གཉིས་ཀ་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་
དབྱེད་ན་མ་གྲུབ་པར་འབྲུལ་བས་དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
ཅེས་བའང་། སྐྱོས་པ་ལ་དགའ་བས་ནན་གྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་
སྟེ་དབྱེད་ན་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། །གཞན་སྐྱེའང་རང་སྐྱེ་དང་འབྲུལ་སྟེ་
དབྱེད་ན་གཉིས་ཀ་གང་སྒྲུང་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་རྟོག་དོ།།

དེ་མི་མཚུངས་ཏེ་ཐ་སྐྱད་ཅམ་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཐ་
སྐྱད་ཅམ་དུ་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་ས་སྐྱུག་སྒྲུབ་ལ་བདག་གཞན་

དང་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཚུལ་དབྱུང་ཆོ་གང་དུའང་མི་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་དོན་དམ་པའི་གཞན་སྐྱེ་སོགས་བཞག་ཏུ་མེད་
 པའི་སྲིད་རོ། །འོན་ཀྱང་ས་བོན་ལས་སྐྱ་གུ་སྐྱེ་ཆོ་ཐ་སྟོན་དུ་ཅི་སྟར་
 སྐྱེ་ཞེན། སྐྱ་ས་བོན་སོགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱ་གུ་སོགས་
 བསྐྱེ་མེད་དུ་འཕེན་བར་སྒྲུང་བ་འདི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་
 ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་མཐའ་བཞི་ཁས་སྒྲུང་བར་མི་བྱའོ། །མཐའ་
 བཞིར་ཁས་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་སྲིད། འདི་སྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྲུང་བའི་དངོས་པོ་སྒྲུང་ཙམ་པ་འདི་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་རང་མཚན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་དང་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་
 ལ་སོགས་པའི་སྐྱོས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ལོག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་
 དབང་གིས་ཁས་ལེན་གྲུང་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྒྲུང་ཚོད་པ་འདི་ལ་དབྱུང་ནས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་
 དམ་ཡང་མེད་དེ། སྒྲུང་བ་ཉིད་མེད་པར་དེའི་སྐྱོང་བའང་མི་འབྲུབ་
 ལ། གཉེས་ཀ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་མ་གྲུབ་པར་མགོ་མཉམ་

ཞིང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྲུང་བའང་སློང་འོང་གནས་ཀྱི། དོན་ལ་
གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན། གྲུབ་མཐའི་སློབ་པས་བཞག་པ་
སྤང་བའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་མོར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་སློབ་པ་སྤོ་མོ་མི་
ལྟོག་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པས་ན། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོག་གཤམ་
བསྐྱེད་པ་ཡི་མ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་པོ་ནས་སྤང་གུན་རང་
སར་གྲོལ་བ་དཔུ་མ་ཆེན་པོ་ཀ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་ཅེ་མོ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་
མཐར་ཐུག་པའི་སྤྲིང་པོའི་དོན་དཔུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པས་ནི།

ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སློབ་པ་
ཐམས་ཅད་འགོག་པར་བྱེད་དེ། གཤམ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་གནས་
ལྷན་སྐྱོལ་ལས་འདས་པ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཆེན་པོར་ཡི་ནས་དག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབ་པས་ན། རང་ལྷན་སྐྱོལ་ལ་ཁས་ལེན་པའི་དམ་
བཅའ་མེད་པའི་དབང་གིས། བཟོལ་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་ལ་རང་
གི་ཁས་སྤང་གི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལས་དངོས་ཞེན་གྱི་དམ་བཅའ་

ཐམས་ཅད་འདིག་པར་མཛད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྣང་སྲིད་ཀྱི་ཚོས་
ཀུན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་བརྟེན་
ནས་སྐྱེ་བ་དང་། དངོས་མེད་རྣམས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའོ། །དེ་
ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
དེ། རང་བཞིན་ཡོད་ན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མི་འཐད་ལ། བརྟེན་ནས་
བྱུང་བའི་སྲིར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོར་
གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ན་བདེན་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉག་ཆད་
གྱི་མཐའ་སྒྲ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས། གནས་སྐྱབས་ལམ་དང་
མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་ཚོས་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ཡང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་གཏན་
ཚིགས་ཆེན་པོ་ལྟ་སྟེ། གཅིག་དུ་བྲལ། རྗེ་རྗེ་གཞེགས་མ། ཡོད་མེད་
སྐྱེ་བྲལ། དོན་བྱེད་འགོག་པ། རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའོ། །དང་པོ། དོན་དུ་
སྣང་བ་ཚོས་ཅན། དངོས་དངོས་མེད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ཉེ།
གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བའི་སྲིར། དཔེར་ན་རྩ་རྩ་བཞིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བཞིན་པ་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་མེད་པར་ཐལ།
བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
སྲིད། མི་ལས་བཞིན་ཏེ། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་
མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་
སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་ན་གཉིས་ཀར་བརྗོད་པའི་
སྐྱོན་གཅིག་ཚར་འབབ་པ་དང་། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་ཐམས་ཅད་མི་
སྒྲུང་བའལ། འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་ཚོམ་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་བས་ན།
ས་བོན་ལས་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་འདི་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཅམ་དུ་སྒྲུང་གི་དོན་
ལ་ས་བོན་དང་སྐྱུ་གུ་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མི་རྟེན་
པས་ན་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་སྒྲུང་སྒྲ་ཚོགས་པ་འདི་ཚོས་ཅན། རང་
བཞིན་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་
བྲལ་བའི་སྲིད་རོ། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་སྐྱེས་ཟེན་པས་སྐྱེ་བར་མི་འཐད།
མེད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་འགལ་བས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་མི་རུང་ངོ་།།

བཞི་བཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རོན་
བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཉ། སྐད་ཅིག་མའི་དོན་མི་བྱེད་དེ། དོན་བྱེད་
པར་གཞོ་དུས་འགག་པའི་ཕྱིར་དང། རིམ་གྱིས་མི་བྱེད་དེ་རྒྱུན་དང་
སྐད་ཅིག་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལྷ་བ་སྣང་ཅམ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཉེན་
འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོར་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བརྟེན་ནས་མི་འབྱུང་སྟེ་དངོས་པོར་གྲུབ་ཟིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་གྱིས་ཁྲུབ་སྟེ། ལྷ་མའི་
ཉ་སྒྲུང་སྣང་དུས་ནས་ཉ་སྒྲུང་གིས་སྟོང་བ་བཞིན་སྤར་གསལ་གང་དུའང་
མ་གྲུབ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱེན་ཚོགས་པ་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་བསྐྱེ་མེད་
འདི་ཡང་སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་སྟེ་དབྱེད་ན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་ཅིང་
ཁས་སྒྲུང་གི་གནས་མི་རྟེན་པའོ།།

གཞན་ཡང་རྟལ་འཛིག་མེད་པ། འགྱུར་མི་འགྱུར། ཚོས་བཞི་
འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་སྟེ། དང་པོ། ལྷ་བ་ཅམ་ཚོས་ཅན།

དངོས་པོར་མེད་དེ། འཇིག་མི་འཇིག་གཉིས་ཀར་མེད་པའི་སྲིར་ཉེ།
བྱམ་པ་འཇིག་པར་ཡོད་ན་ཡོད་དུས་དང་མེད་དུས་གང་རུང་འཇིག་
དགོས་ན། ཡོད་དུས་འཇིག་པ་མིན་ཉེ་འཇིག་པའི་འགལ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་
སྲིར་དང་། མེད་དུས་འཇིག་སྐྱེ་མེད་དོ། །མི་འཇིག་པའམ་ཉུག་པར་
མེད་དེ། སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བའི་སྲིར་རོ།

གཉིས་པ་སྤང་ཅམ་ཚེས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་དེ། འགྱུར་མི་
འགྱུར་གཉིས་ཀར་མེད་པའི་སྲིར། དེ་ཡང་དངོས་པོ་གནས་སྐབས་
འགྱུར་ན་ཀན་པོ་ལས་ཀྱང་གཞོན་ཅུར་འགྱུར་བར་ཐལ་ཞིང་འགྱུར་
བ་ཉིད་ཀྱང་ཉུག་མི་ཉུག་གང་ལ་ཡོད་ཚུལ་དང་། ཆ་ཤས་བཏགས་
པས་མ་གྲུབ་པོ། །མི་འགྱུར་ན་གཞོན་ཅུ་ལས་ཀན་པོར་འགྱུར་བ་མི་
སྲིད་པར་ཐལ་ལོ།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་ཀ་གནས་འཇིག་བཞི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ན་
སྐད་ཅིག་ལ་མི་ཚང་ཞིང་། གཅིག་ཚར་འབྱུང་ན་སྐྱེ་ཤི་དང་། ཀས་
གཞོན་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་འགལ་བ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བས་

གཞོན་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཚོས་ཀྱན་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་སློབ་སྡོད་ལམ་ཐམས་
ཅད་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་འཛིན་གྱི་སློབ་པ་མ་ལུས་པ་བཅད་དེ་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ནའང་ཐ་སྙད་དུ་སྤང་ཚུལ་མི་འགོག་པར། གཞི་དབྱ་མ་
བདེན་གཉིས། ལམ་དབྱ་མ་ཚོགས་གཉིས། འབྲས་བུ་དབྱ་མ་སྐྱ་
གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འདོད་དེ། དང་པོ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་སློ་ཡི་ཡུལ་
དང་། དོན་དམ་པ་སློ་བྲལ་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཡུལ་གཉིས་ཀའང་ངོ་
པོ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། ངེས་ཚིག་ཀྱན་རྫོབ་སྤང་ལ་
རང་བཞིན་མེད་པ་འཇུག་ངོར་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། དོན་དམ་གཉིར་བྱའི་
དོན་ཡིན་པ་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཚོས་སུ་མི་བསྐྱུ་བས་བདེན་
པར་བཞག་གོ། །

མཚན་ཉིད་ནི། ཀྱན་རྫོབ་སློ་ཡི་ཡུལ་ལས་མ་འདས་པའི་ཚོས་
དབྱུང་མི་བཟོད་པ། དོན་དམ་སློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཉིད་

དམིགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །དབྱུང་བཟོད་པ་མི་འབྲང་དེ་སྤར་བཀག་
ཟེན་ཏོ། །དེ་གཉིས་ཀའང་དོན་ལ་སོ་སོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཚོས་དང་
ཚོས་ཉིད་དག་མཉམ་སྦྲོས་པ་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་སློང་དང་མཚན་
མས་དཔེན་པར་གནས་པའོ། །དབྱེན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བདེན་
པ་གཉིས་སུ་བཞག་ལ། དེ་ལའང་འདྲིལ་ཉེན་པའི་ཐ་སྙད་དང་བསྐྱུན་
ནས་བརྗོད་བཏགས་ན། གཞོད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་
གཟུགས་སོགས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་དབང་
པོ་ལ་སྤང་བའི་སྐྱེ་ཤད་སོགས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བཞག་གོ།

ལམ་དབྱུང་མ་ཞི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་པར་སྤྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་དང་།
དོན་དམ་སྦྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་འདུག་ཏུ་བསྐྱོམ་
པའོ། །དེ་ཡང་མཉམ་བཞག་གི་ཉམས་ལེན་སྐབས་སུ་བཞག་ཐབས་
ལོ། །སྙན་བདེ་བ་ལ་སྦྱིལ་གྱུང་བྱས་ཏེ་སྐབས་སེམས་སྡོན་དུ་བཏང་
ནས། རྫོ་ཅོན་གྱིས་སྡོད་ལ། ལྟ་བུས་ཐག་བཅད་པ་ལྟར་གང་ཡང་མི་
སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ། གསལ་ལེ་སེང་དེ་མ་ཡིངས་

བར་འཕྲོ་འདྲ་དང་བྲལ་བར་བཞག་པས། སྤྱི་ཡུལ་དང་ནང་སེམས་ཀྱི་
གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་ཞིང་སྐྱོམ་པའི་སྐྱོ་ལའང་དགག་སྐྱབ་མེད་པས་
ན་དམིགས་པ་ཀུན་ཉེ་བར་ཞི་བས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་
ཞི་ནས་སྐྱོམ་བྲལ་ནང་དུ་རིག་པ་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་
གསལ་བའི་དོན་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བར་བྱ་ཞིང་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་བསོད་
ནམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།

འབྲས་བུ་དབུ་མ་ནི། ས་བཅུའི་རྒྱན་མཐར་འཁོར་བའི་རྒྱ་
སེམས་སེམས་བྱུང་གི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
སྤྱི་ཞི་ཞིང་རྒྱབ་ནས། ཡེ་ཤེས་དང་དབྱིངས་གཉིས་སྤྱི་མེད་པ་ཚོས་
ཀྱི་སྐྱུ་དང་། དེ་ལས་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟན་གྱིས་བྱུབ་
པས་འཁོར་བ་རི་སྤིད་དུ་ཕན་བདེ་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་
ཐལ་འགྱུར་པ་ལ་ཁས་ལེན་གཏན་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་ཁས་
ལེན་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པས། མཉམ་བཞག་སྐྱོམ་པ་

དང་བྲལ་བའི་གཞུང་ལུགས་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།
རྗེས་ཐོབ་ཤོད་པ་སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས། དང་
པོ་ལྟར་ན་ཁས་ལེན་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་
ནམ་དུ་རིགས་མཛོད་ལས་གསལ་བར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱ་མཚན་ཉིད་གྱི་ཐེག་པ་
བཤད་ཟེན་ནས།

ད་ནི་འབྲས་བུ་གསང་སྟགས་དོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ།

ཐོག་མར་རྒྱ་ཡི་ཆོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་མས་འཕགས་ཚུལ་མང་
དུ་མཆིས་ཀྱང་མདོར་བསྟུན། རྒྱའི་ཐེག་པར་ཁམས་བདེ་གཤེགས་
སྟོང་པོ་ས་ཐོན་དུ་ཡོད་པ་རྒྱུ་ཆོགས་གཉིས་ལས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་
ལས་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པར་འདོད་
པས་རྒྱ་འབྲས་སྲ་བྱིར་ཁས་ལེན་ལ། དོ་རྗེ་ཐེག་པས་ནི་རང་བཞིན་
འོད་གསལ་བའི་སྟོང་པོ་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་གནས་པ་ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུ་ཉིད་སྦྱང་གཞིར་བྱས་ནས། དེའི་སྟོང་ན་སྦྱང་བྱ་འཁོར་བའི་རང་

བཞིན་ཚོགས་བརྒྱད་སྣང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་སྤྱིན་ལྟ་བུ་དེ། རྫོང་
བྱེད་དབང་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཐབས་ཟབ་མོ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བས་
སྦྲུང་དུ་བསལ་ནས། སྦྲུང་འབྲས་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་མངོན་དུ་གསལ་
བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུས་ཟུང་དུས་འབྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དོན་
ལ་རྒྱུ་འབྲས་དབྱེར་མེད་པའི་གྲུབ་མཐར་སྦྲུང་།

དེས་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་པ་བསྐྱུབ་པར་དོན་གཅིག་ཉེན་ལོང་།
སྦྲུབ་ཚུལ་བྱེད་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ལས་འཁོར་བའི་སྣང་བ་ཉིད་རང་
བཞིན་གྱིས་དག་པ་རབ་འབྲུམས་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པ་དང་། རང་
བཞིན་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཚེན་པའི་དོན་ལ་རྫོངས་པའི་ཆ་ཡོད་ལ།
དེའི་དབང་གིས་རྣང་དོར་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྤྲུགས་སུ་ནི་ཐམས་
ཅད་དག་མཉམ་བཤེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་ཤེས་པས་རྒྱུ་འབྲས་རྣང་
དོར་མེད་པར་སྦྱོང་བུས་པས་ན་ལྟ་བ་མ་རྫོངས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་
ཐེག་པར་རྣང་དོར་དུ་དམིགས་ནས་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་
འབྱེར་མི་བུས་ལ། སྤྲུགས་སུ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་བས་འབྲས་

བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་ཆེས་ཟབ་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་
 དཀའ་ཆེགས་མེད་པ་སྐྱགས་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ལ་མེད་པ་
 དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཟབ་མོ་དེ་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ཁོ་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་པས་ན་སྐྱགས་ནི་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། དེ་
 ཡང་རྒྱ་འབྲས་དབྱེར་མེད་དངོས་ལེ། རྣལ་འབྱོར་སྣ་མེད་ན་གསལ་
 ཞིང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱ་རྩེལ་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་མོད་གྱི།
 མདོ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལའང་མ་རྫོངས་པ་སོགས་གྱི་བྱང་ཆོས་
 ཡོད་ལ། རྒྱུད་སྡེ་དུག་གྲུང་སྲ་མ་སྲ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་མ་
 རྫོངས་པ་སོགས་གྱིས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་མདོ་
 ལམ་ལ་རྒྱའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
 ལམ་ཉམས་སུ་སྦྱངས་པས་འབྲས་བུ་གཏོད་གྲུབ་པ་ལ། སྐྱགས་སུ་
 ད་ལྟ་ནས་ཐབས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སློ་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱུ་གསུམ་
 གྱིས་ལམ་དུ་བྱས་པས་དུས་མུང་དུས་འབྲས་བུ་ཉིད་མདོན་དུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བཤའ་དོ། །

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གསང་སྤྲུགས་དེ་ལའང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་
མཚོག་དང་ལྡན་པའི་རྒྱད་ནམ་པ་བཞི་དག་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ། མི་རིགས་
བཞི་དང་དབང་པོའི་རིམ་པ། ཉོན་མོངས་ཆེ་ཚུང་སོགས་ལ་སྟོས་
ནས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་བཞེར་གསུངས་པ་ལས།

དང་པོ་བྱ་བའི་རྒྱད་ཏུ་སྤྱིའི་ཁྲིམ་དང་གཙང་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་
ལྷན་དག་གི་བྱ་བ་ལ་འབད་བ་ཆེ་བར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་
ཅིང་། ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དངོས་གྲུབ་སྟོབ་བ་པོ། བདག་དམ་
ཚོག་པ་ཁོལ་པོ་ལྟ་བུ་དངོས་གྲུབ་འོད་པ་པོར་ལྟ་བས་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐུག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ཡང་ལྷ་སྟོམ་
སྤྱོད་འབྲས་བཞི་ལས།

དང་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་སྤང་སྟོང་བདེན་པ་དབྱེར་
མེད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཉམ་ན་ཡང་། ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་སྦྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་
ཏན་ཀུན་རྗེགས་གྱི་བདག་ཉིད་དབྱིངས་འོད་གསལ་བའི་རང་བཞིན་
མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་ཅན་ལྟག་པའི་ལྷ་དེ་ཉིད་རང་ལ་

གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དངོས་གྲུབ་སྣོལ་བ་པོ་ཡིན་པས་རྗེ་
པོ་ལྟ་བུ་དང་། དེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་བདག་ནི་ཁོལ་པོ་ལྟ་
བུ་སྟེ་རང་དོན་མ་རྗེས་ཤིང་སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་པས་ན་ལྟ་ལ་སྟོས་
པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་
ཀུན་རྗེས་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་དབང་གིས་སྣ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཚན་མར་བརྒྱང་ནས་ཞུགས་པས་གནས་སྐབས་
ཀྱི་ལས་རབ་འབྲམས་དང་། མཐར་ཐུག་ལྟ་དེའི་ངོ་བོར་འགྲུབ་པེས་
པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོམ་པ་ནི་ཀྱི་ཡ་ལྟ་དུག་ཏུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་མདོར་
ན་སྐྱེའི་ཐུག་རྒྱ་དང་། གསུང་ཡིག་འབྲུ་དང་། ཐུགས་ཐུག་མཚན་
དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདུལ་སོགས་པའི་
དམིགས་པ་རྗེ་གཅིག་པའི་རང་ནས། སྤྱིར་པོའི་སྐྱགས་སོག་འགོག་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱབ་པས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡང་ཡང་
བསྐྱེལ་བས། ཐུགས་ལ་གསེར་འགྲུང་གི་རྗེས་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་

རང་ལ་སྣེ་བྲིན་རྒྱལ་མཚན་ལྟུང་བར་བྱེད་པ་ལོ།།

གསུམ་པ་སྡོད་པ་ནི་གསང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བ་དེ་ཡང་ཚོ་གཉིས་
ཡན་ལག་མ་ཉམས་པའི་སྣོན་ས་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་དུ་བྱ་ས་ཐོན་ཅུ་
ལུང་སོགས་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མི་སྤྱིད་པས། ལྷན་ལན་
གསུམ་གྱི་ཞིང་གོས་ལན་གསུམ་བརྗེ་བ་དང་། མཚོན་བ་དང་སྤྱིན་
སྤྲུལ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ངག་གི་གྲུབ་རྒྱུད་ནས་བཤའ་བ་བཞིན་ཅན་
ཉན་དུ་བཅོམ་པ་ལོ།།

བཞི་པ་དེ་ལྟར་བཅོམ་པས་གནས་སྐབས་སུ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་
སྣ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་
གི་གྲུབ་པ་ཅི་རིགས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་རིགས་གསུམ་སྣ་
ཡི་ངོ་ཐོང་མི་ཚེ་བཅུ་དུག་ན་འགྲུབ་པ་ལོ།།

གཉིས་པ་སྡོད་པའི་རྒྱུད་དུ་ནི་ཕྱིའི་ལྷན་སོགས་གཅོང་སྤྱོད་པ་
དག་དང་ནང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཙོ་ཆེ་ལྷུང་མེད་པར་བྲས་ཏེ་བདག་
དང་སྣ་སྤྲུལ་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྣ་བས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འང་ལྷ་སྒོམ་སྦྱོང་འབྲས་བུ་བཞི་ལས།

དང་པོ་དོན་དམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་བྱ་རྒྱུད་པ་ལས་ངེས་པ་རི་
བཟང་དུ་སོང་བའི་གནད་གྱིས་བདག་དང་ལྷ་ཡང་མཉམ་པ་སྦྱོན་
གྲོགས་གྱི་ཚུལ་ཏེ། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་སྤང་ཆ་མ་འགགས་པས་རི་
ལྟར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་
ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པས་ན། བདེན་གཉེས་ཟབ་མོའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་
ཆེས་གྱི་ལྷ་བ་དང་ལྡན་པའོ།།

གཉེས་པ་བདག་དམ་ཚིག་པའི་མདུན་དུ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་གསལ་
ནས་སྒྲགས་གྱི་ཕྱིར་བ་པན་ཚུན་འཁོར་བ་སོགས་དམིགས་པའི་འཕྲོ་
འདུ་དང་བཅས་པའི་བརྒྱས་པ་བྱས་ནས་མཐར་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་
ཏེ་དོན་དམ་སྦྱོམ་པ་དང་བྲལ་བ་སྒོམ་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི་ལྷས་དང་གཅོང་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་སྦྱོང་གྲུང་
རི་ལྟར་རིགས་པར་བརྟེན་པར་བྱེད་པའོ།།

བཞི་པ་གནས་སྐབས་སུ་ལས་རབ་འབྲམས་དང་། མཐར་

འབྲས་རིགས་བཞི་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་མི་ཚེ་བདུན་ན་འགྲུབ་
པའོ། །དེ་ཡང་འདིའི་ནང་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་འཕྱོར་རྒྱུད་དང་། ཕྱིའི་
གྲུབ་གྱི་ཡ་ལྟར་སྦྱོར་བས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་གྱི་ཐེག་པ་ཞེས་ཀྱང་
བཤད་དེ། དོན་ལ་ལྟ་བུ་སོགས་སྲ་མ་ལས་ཟབ་པའི་ཕྱིར་འབྲས་གྲུ་
གྲུབ་པ་ལ་ལྟར་བ་ཡིན་ལོ།།

བཞི་པ་(གསུམ་པ་)རྣམས་འཕྱོར་རྒྱུད་ལ་རྣམས་འཕྱོར་སྤྱི་བ་དང་། བར་
སྒྲ་མེད་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ།

རྣམས་འཕྱོར་སྤྱི་བའི་རྒྱུད་དུ་གཙང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའང་ལམ་སྒྲུབ་
པའི་གོགས་ཚམ་དུ་བྱེད་ཀྱང་། བར་གི་སེམས་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་གཙོ་
མོར་འདོད་པ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་མངོན་གྲུང་རྣམས་པ་ལྟའི་སྒྲོ་ནས་
འཇུག་ཅིང་། རང་དམ་ཚིག་པར་གསལ་བཏབ་ལ། གཞན་དག་པའི་
ཞིང་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་བྱངས་ཏེ་བསྟེན་ས་ནས་གཉིས་མེད་དུ་
བསྒྲོམ་པས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ།།

དེ་ལ་ཡང་ལྟ་སྒྲོམ་སྦྱོར་འབྲས་བཞི་ལས། དང་པོ་མཉམ་ཉིད་གྱི་

ལྟ་བུ་གོང་མ་གཉིས་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་དབང་གིས་བདག་
དང་ལྟ་དོན་ལ་མཉམ་པར་མཐོང་བའི་ངེས་ཤེས་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡང་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞིན་མཉམ་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམས་ན། ཚོས་ཐམས་
ཅད་རང་སེམས་གྱི་སྣང་བ་ཅམ་ཡིན་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དབང་
བསྐྱུར་ན་ཅི་ལྟར་དམིགས་པའི་སྣང་མངོན་དུ་གྲུབ་པའི་སྲིད། ལྟའི་
སྐྱེ་གསུང་སྐྱབས་དང་སྲིན་ལས་གྱི་བདག་ཉིད་སྐྱབས་རྒྱ་བཞི་ཡི་ངོ་
བོར་འབད་པས་བསྐྱབས་པས་དེ་ཡི་ངོ་བོར་འགྲུབ་པའི་ངེས་པ་བྱུང་
བར་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱབས་སེམས་སོགས་སྲོན་དུ་སོང་ནས་སྣོང་
པའི་ངང་ལས། ཞིང་དང་གནས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
གདན་པད་རྩེ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། ཚོས་སུན་ཚོགས་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་གསུང་ཡིག་འབྲུ་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ། དུས་
སུན་ཚོགས་ཏྲག་པ་བསམ་མི་བྱུང་བར་གནས་པའི་རྒྱ་སྐྱབས་སྐྱབས་
མཚན་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ། འཁོར་དང་སྲོན་པ་སུན་

སྐྱུ་མཚོ་གསལ་བའི་རྒྱ་རྒྱ་ཡོངས་རྫོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
དང་བཅས་པ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ། རྒྱ་ཡི་དོ་བོའམ་ཡེ་ཤེས་
བྱུང་སྐྱུ་མཚོ་གསལ་བའི་རྒྱ་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལས་མངོན་པར་
བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་མངོན་བྱང་ལྗེ་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་། རྒྱ་ཡི་རྣམ་
པ་བྱུང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ། གསུང་གི་རྣམ་པ་ཚོས་གྱི་བྱུང་བ་རྒྱ། རྒྱགས་གྱི་
རྣམ་པ་དམ་ཚིག་གི་བྱུང་བ་རྒྱ། འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདུ་ལ་སོགས་པས་
ལས་སྐྱུ་བ་པ་ལ་ལས་གྱི་བྱུང་བ་རྒྱས་རང་གི་སྐོ་གསུམ་གྱི་དུང་ལས་དང་
བཅས་པ་རྣམ་པ་རྒྱའི་རྒྱ་གསུང་བྱུང་བ་སྟེ་ལས་གྱི་དོ་བོར་རྒྱས་བཏབ་
སྟེ་སྐོ་མ་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་ཚེ་ག་ལའང་གཞི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཚོ་ག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་རྒྱལ་མཚོ་ག་བསྐྱུ་བ་པའི་རིམ་
པས་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་བར་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རྣམ་
འཁོར་དུ་བྱེད་པའོ།

གསུམ་པ་སྐྱོད་པ་ནི་གཙང་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དུས་སྐབས་
དང་འཚོམས་པར་ཅི་རིགས་པར་དང་དུ་ལེན་ན་ཡང་གཙོ་བོར་

ནང་གི་རྣམ་འགྲུབ་གྱི་ཉམས་དང་བསྐྱེད་ཏེ་གོང་མ་ལས་བག་
ཡངས་སུ་སྒྲིབ་པའོ།།

བཞི་པ་ནི་གནས་སྐབས་སུ་ཉམས་ཏོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་མི་ཆེ་གསུམ་ན་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ། ལྷན་པོ་
ལྷ་དང་དབང་པོ་ལྷ་དང་ཉོན་མོངས་ལྷ་རྣམ་པར་དག་ནས་ཡེ་ཤེས་
ལྷའི་བདག་ཉིད་རིགས་ལྷའི་སངས་རྒྱལ་སུ་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་
སྐབས་སྤྱི་རྒྱུད་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་བདེན་གཉིས་རེས་འཛོག་
ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། ཆོས་ཅན་སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རང་བཞིན་
ལྟར་བསྐྱོམས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ལྟར་སྣང་བསྐྱུས་ནས་མི་དམིགས་
པ་དོན་དམ་སྒྲོས་བྲལ་སྒྲོམ་པ་ཤས་ཆེ་བའོ།།

གཉིས་པ་སྐབས་སྐབས་སྐབས་མེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ།

ཐོག་མར་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་
བུའི་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས། ཕྱི་པ་དང་ནང་པའི་གསང་སྐབས་གྱི་
ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་གཞི་སློན་བྱེད་གྱི་དབང་

གི་དུས་སུ་བྱམ་དབང་གཙོ་ཆེ་བ་སྲི་བ། དབང་གོང་མ་གསུམ་གཙོ་
ཆེ་བ་ནང་བའོ། །གཉིས་པ་དག་མཉམ་སྐྱང་དོར་མེད་པར་ལྟ་བའི་
དབང་གིས་བསྐྱེད་རྫོགས་བྱང་འཇུག་རེས་འཛོག་མེད་པར་སྐྱོམ་
པ་ནང་བ། དེ་མི་བྱས་པ་སྲི་བ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་སྐྱོད་པ་
སྐྱང་དོར་ཅན་གནས་དང་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བར་
སྐྱོད་པ་སྲི་བ་དང་། མཉམ་པར་སྐྱོད་པ་ནང་བའོ། །འབྲས་བུ་གྲོམ་
བ་དུས་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི་ཆེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱ་བ་ནང་བ། སྲི་བ་གཞན་
དུ་སངས་རྒྱ་བ་སྲི་བའོ།།

བྱུང་བར་ཅན་ཀྱི་སྲུགས་ནང་བ་རྣམ་འགྱུར་ཆེན་པོ་དེ་དག་སྲི་
ཡི་འདོད་པ་ནི། སྐྱང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ན་
དབྱེར་མེད་མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐའ་
བཞིའི་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ཆེན་པོར་རོ་མཉམ་
དུ་དག་པ་ནི་ཟབ་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བར་སྐྱང་ཆ་སྤང་བོ་ཁམས་
དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཀྱུན་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་

བ་དག་པའི་དགྲིས་འཁོར་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པས་ཚུལ་དེ་ལྟར་
རྣམ་པར་སྐོམ་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་སྣང་བ་
གང་ཡང་མི་སྤངས་རང་སར་གྲོལ་བའི་ཐབས་མཚོགས་གི་རྒྱལ་པོ་
ས་ལམ་གྱི་གོགས་སུ་བསྐྱུར་ནས། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་བ་དང་། ཟབ་མོ་རྫོགས་པའི་རིམ་བ་གཉིས་ཡི་ནས་
འདུ་འབྲལ་མེད་པར་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་བདེན་བ་དབྱེར་མེད་
རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་བསྐོམས་པས་ཆོ་འདིར་ལྷག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་མཚོགས་གི་དངོས་གྲུབ་བྱུང་འཇུག་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་ན་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་
དང་། དབང་པོའི་རིམ་བ་ལ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་བ་རྒྱུད་དང་མ་
རྒྱུད་དང་གཉིས་མེད་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། བསྐྱེད་པའི་
རིམ་བ་དང་དེའི་ཡན་ལག་སྟོན་ལས་སྣ་ཚོགས་སྐྱུབ་པའི་ཚུལ་དང་།
ཐབས་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་ལུས་དང་། རྒྱུད་གི་རྫོགས་རིམ་དང་

མངོན་སྲོད་ཀྱི་ལས་གཏོ་བོར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་འགྲུབ་སྐྱ་མེད་པའི་
རྒྱུད་ཅེས་བྲ་སྟེ། གདུལ་བྲ་ཞེ་སྤང་ཅན་དང། སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཆེལ་
བའི་གང་ཟག་གདུལ་བའི་ཐབས་སུ་བསྟུན་པའོ།།

ཡང་རྒྱུད་གང་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལས་རྫོགས་རིམ་དང།
ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལས་ཤེས་རབ་སྣོང་པ་ཉིད་དང་དེའི་ལམ་འོད་
གསལ་གྱི་རྣམ་འགྲུབ་དང། ཐབས་ལམ་ཐེག་ལེ་འཇུ་འདུལ་ལ་བརྟེན་
པའི་བདེ་བ་དང། སློབ་ལས་ཀྱི་ནང་ནས་དབང་གི་ལས་སོགས་གཏོ་
བོར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་འགྲུབ་མ་ཡི་རྒྱུད་ཅེས་བྲ་སྟེ། གདུལ་བྲ་འདོད་
ཆགས་ཅན་དང། བང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་ཅུས་པ་དང་དབང་
པོ་འབྲིང་གི་གདུལ་བྲ་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་བསྟུན་པའོ། །ཐབས་
ཤེས་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་ཀ་གཏོ་ཆེ་ཆུང་མེད་
པར། དག་མཉམ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་རང་རིག་པ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཚོས་ཀུན་གྱི་གནས་སྟུགས་མཐར་ཐུག་པ་གཏོ་
བོར་འདོད་པ་ནི། གསང་སྟགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་སྤྲེ་སྤྲོ་ན་

མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཉི་སྟུག་ཅན་དང་། དབང་རབ་བྱ་རྩོམ་མེད་པར་
འཇུག་པའི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་སྲུང་བསྟན་པའོ།།

ཚུལ་དེ་དག་ལ་གསང་སྟགས་གསར་མའི་བཞེད་པ་འགའ་
ཞེག་ཉར་ན་སྟགས་སྟེ་མེད་ཐབས་ཅད་བྱང་འཇུག་གི་དོན་གཏན་ལ་
འབེབས་པར་འདྲ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཙོ་ཆེ་བར་སྟོན་ཚུལ་
གྱིས་པ་རྒྱད་དང་མ་རྒྱད་གཉིས་སྲུ་བཞེད་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་
ལྷ་པོ་མོ་ཤས་ཆེ་ཚུང་། གཙོ་བོ་དང་གཙོ་མོ་གོ་འཕོ་ལུགས། རྒྱན་དང་
ཆ་ལུགས། གཡས་གཡོན་གྱི་བསྐྱོར་ཕྱོགས། ཉིན་མཚན་གྱི་དུས་གང་
ལ་ཐིན་ལས་ཚོམ་པ། དག་པ་སྦྱར་སྟུགས་སོགས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་ཚུང་
འབྱུང་བ་ཡང་པ་མའི་རྒྱད་ཀྱི་བབས་དེ་ཉར་འབྱུང་བར་བསྟན་ཏོ།།

ཡང་གསར་མ་ཉར་ན་ཡང་གསང་སྟགས་ནང་གི་རྒྱད་ལ་
གསུམ་དུ་སྟེ་སྟེ། པ་རྒྱད་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་
རྒྱད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་ལ་སོགས་དང་། གཉིས་མེད་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱད་གཞན་ནས་སྦས་པ་དབང་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་

ཉིད་དུས་འཁོར་ན་གསལ་པོར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་རབ་
གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟོང་བས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དབའ་མ་ཞིང་གི་
གོ་འཕང་ཞེས། གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཅུང་དུ་བཏོན་ནས་བཤད་
བས་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག་ཁ་འབྱེད་པ་ཞེས་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་
གྱི་ཚེ་མོར་ལུང་ལས་བསྐྱབས་པ་བཞིན་ལོ།།

སྐགས་ཉིད་མ་ལྟར་ན་མ་རྒྱུད་མ་རྒྱ་ཡོ་ག་དང་། མ་རྒྱུད་ཨ་རུ་
ཡོ་ག། གཉིས་མེད་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་སྟེ་ནང་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི།
བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱ་ཡོ་ག་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ལྟ་བུའོ། །ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་
ག་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །རྡོ་གསལ་པ་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་ནི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སྐགས་ཀུན་གྱི་གཞི་
མ་ལྟ་བུ་མ་རྒྱ་ཡོ་ག་ནི་བྱི་མ་གཉིས་ལ་སྟོས་ནས་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན་
ལ། དེའི་ཐབས་ལམ་ཟབ་མོ་ནང་ལུས་ཀྱི་ཚ་ཁམས་གནད་དུ་བསྐྱབ་
པ་སོགས་ཆེས་གསལ་པོར་བསྟན་པས་ཨ་རུ་ཡོ་ག་ནི་གསང་
སྐགས་ཀྱི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུད་ལ་སྟོས་ནས་དེའི་དགོངས་གནད་

གསལ་བའི་ལུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་དོན་མཐར་
ཐུག་པ་འབྲས་བུ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་རྗེན་
ཅེར་དུ་བསྟན་པས་ན་གསང་སྟགས་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་
བུ་ལྟ་བུ་དང་སྔ་མ་གཉིས་ལ་སྟོས་ནས་མན་ངག་གི་རྒྱུད་དུ་འང་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ཡིན་འོ།།

དེས་ན་སྟགས་ནང་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་དེ་གསུམ་ལས་མ་སྡེ་
ཡོ་ག་ལ་གཞི་བཀའ་ལ་འབྲེབས་ཚུལ། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།
འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་ཚུལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆ་འདི་ལྟར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་
གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་དགྱིལ་འཁོར་
གསུམ་དུ་གནས་ཤིང་སྟོང་བཞིན་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ཅེར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱེ་དང་ཡེ་
ཤེས་དང་འདྲུ་འབྲས་མེད་པ་ནི་ལྷག་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། དེ་
ལྟ་བུའི་ལྷག་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཚོས་སྐྱེ་ཆེན་པོར་གནས་

པ་ཉིད་རྟོགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་ལུང་དང་
རིགས་པས་ཡུལ་མེད་རང་གསལ་སྒྲིའི་སྒྲིའི་ཡུལ་དང་བལ་བའི་
ཚུལ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབ་པའོ།།

དེ་ལྟར་གཏན་ལ་པབ་ནས་གཉེས་པ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
ན། ལྟོང་པ་ཆེན་པོ། ལྟོང་རྗེ་སྐྱུ་མ། ལྟུག་རྒྱ་གཅིག་པ། ལྟུག་རྒྱ་སྒྲིའི་
བཅས། ཚོམ་བུ་ཚོགས་སྐྱབ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་སྐྱེན་
དང་། ཚེ་དབང་དང་། ལྟུག་ཆེན་དང་། ལྟུན་གྲུབ་རིག་འཛིན་གྱི་གོ་
འཕང་ལ་རིམ་པར་འཇུག་གོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ནི་མ་དག་འཇུག་པའི་བྱི་མ་མཐའ་དག་ལམ་
ཟབ་མེད་སྒྲོབས་གྱིས་སྐྱུངས་ནས་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་
ལ་འབྲས་ཚོས་ཉེར་ལཱའི་བདག་ཉིད་རྟོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་
འགྲུབ་པའོ།།

གཉིས་པ་ཨ་རུ་ཡོ་ག་ལའང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས་དང་པོ།

རི་ལྷར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་
བཞིན་སྣོན་གྲུབ་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་དང་། དེའི་རང་བཞིན་མཐའ་ཀུན་
དང་བྲལ་བའི་སྣོང་བ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་ཡེ་རི་བཞིན་པའི་དགྲིལ་
ལའོར་ཉེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་
གནས་པ་སྐས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་
ཚོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་འབབས་པའོ།

གཉིས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དགྲིལ་ལའོར་དེ་དག་གཤོད་མ་ནས་རང་
སེམས་དང་དབྱེར་མེད་ཅིང་དེའི་རང་དུ་ཚོས་ཀུན་ལུབ་ཆུབ་པ་ཡིན་
ན་ཡང་། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་སྐྱེན་དུ་གྱུར་བའི་
གཟུང་འཛིན་ཀུན་ཉོག་གི་གཡོ་བས་བཟང་ངན་སྦྱང་དོར་སྣ་ཚོགས་
སུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པའི་སྐྱིབ་པ་བསལ་བའི་སྣང་དུ། ཅ་རྒྱུང་ཐེག་ལེ་ལ་
གནད་དུ་བསྐྱེད་ནས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་
ལ་སྦྱངས་པས། ཚོགས་ལམ་འདུན་པ་སེམས་པ། སྦྱོང་ལམ་རིགས་

ཆེན་འབྲེད་པ། མཐོང་ལམ་དབྱུགས་ཆེན་འབྲིན་པ། སློམ་ལམ་ལུང་
ཆེན་ཐོབ་པ། མི་སློབ་ལམ་རྩལ་ཆེན་རྫོགས་པའི་བར་དུ་རིམ་བཞིན་
བསྐོད་པའོ། །གསུམ་པ་རྫོགས་པ་སྦྱིར་ཆིབ་གྱི་ས་ལ་བདེ་ཆེན་དོ་རྗེ་
ལྟ་བུའི་སྐྱ་སྤང་རྫོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ཨ་ཉི་ཡོ་ག་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལེ་
ཉག་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གདོད་ནས་གནས་པ་ཉིད་གཏཏ་ལ་འབེབས་
པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ལ་སྤྲང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་
གྱི། སྤང་བའི་རང་བཞིན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་རྩོན་པར་གནས་ལ།
སེམས་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་སྤོང་བ་ཚོས་སྐྱ། རང་བཞིན་གསལ་བ་ལོངས་
སྐྱ། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྲུབ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་སྟེ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
དུ་ཡེ་ནས་བཞུགས་ཤིང་། ཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ་དབྱེར་མེད་གྱི་གནས་
ལུགས་དེའི་རང་དུ་འཁོར་བ་དང་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་སྤང་དོར་མེད་པར་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་གྱི་

དགྱིལ་ལའོར་ཆེན་པོ་གཏན་ལ་འབབས་པའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་བྱ་རྒྱུ་ལ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་རང་
གནས་སྣང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དགག་སྐྱབ་དང་བསལ་བཞག་བྲལ་
བར་བཞག་པས་ཚོས་ཉིད་གྱི་དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་རིམ་པས་མངོན་
དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལའང་རྩེ་མེད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་བྱེད་
པར་འབྲུལ་ཡང་། རྣམ་མེད་ཀ་དག་གི་ཉམས་ལེན་ཅོག་བཞག་བཞི་ལ་
སོགས་པ་དང་། རྣམ་བཅས་ལྷུན་གྲུབ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཐོད་ཀླུ་གྱི་
གཟིགས་སྣངས་གསུམ་ལ་སོགས་པས་འབྲུལ་པ་གཞི་ལ་བརྒྱུག་
ནས་སྣང་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མའི་ས་ལ་ཁྲབ་བདག་གཤོད་
མའི་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་རང་རིག་པ་
བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་སྣོ་བྱར་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཀུན་དང་བྲལ་ནས་
སྣང་རྟོགས་མཐའ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་བྲི་གང་བྲལ་བར་བཞུགས་པའོ།།

རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལའང་རང་རིག་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་

གཏུག་ལ་འབེབས་པའི་ལྷ་བ་གཙོ་ཆེ་བར་སྟོན་པ་སེམས་ཀྱི་སྡེ་དང་
 ཡེ་ཤེས་སྟོང་ཆེན་ལྡན་འཁོར་འདས་བདུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མ་
 བཅོས་མཉམ་བར་འཛོག་པའི་སྒྲིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྟོང་གི་སྡེ་
 དང་གཉིས་ནི་ཀ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ།
 རང་གཞན་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དབང་བོའི་མངོན་སུམ་དུ་གཏུག་
 ལ་སའ་ནས་གོལ་འཁྲུལ་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནད་ཟེན་སར་བྱེད་
 པ་ལ་མན་ངག་གི་སྡེ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྣུན་གྲུབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་ནང་གསེས་ཀྱི་ལམ་གཏུག་ལ་
 འབེབས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བཞུགས་པ་ནི་རྒྱད་
 རྣམས་དང་ཀུན་མཁྲིན་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་མཛོད་
 ཆེན་གཞན་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་
 མང་བོར་བྱེ་ཡང་། དོན་ལ་ཀ་དག་དང་སྣུན་གྲུབ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་
 རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གཡོགས་དང་བྲལ་བར་
 རང་སོར་གཏུག་ལ་སའ་ནས་བྱ་རྩོལ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་འཇུག་པ་ལ་

གནད་གཅིག་ཅིང་། དེར་ནི་ཐེག་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་མཐར་
ཕྱུན་པ་ཡིན་ལོ།།

འདིར་སྐྱུས་པ།

ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེན་མཛོད་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཡི།།

གཞུང་གི་གནད་ཚམས་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལས།།

སྲ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་།།

བསྟན་པ་མེད་མོད་དང་པོའི་ལས་ཅན་ཚམས།།

རྒྱ་ཆེན་རིགས་མཛོད་བལྟ་བའི་ངལ་བ་གང་།།

སེལ་བྱེད་འདི་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ནས་སྐྱར།།

གྲུབ་མཐའི་རིགས་ལམ་རྒྱ་ཆེར་འབྱེད་པ་ཡི།།

གཞུང་གི་དགོངས་དོན་ཚུལ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱོས།།

ཞེས་བའང་ཡིད་བཞིན་མཛོད་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་དོན་བཞིན་

མདོར་བསྡུས་ཤིང་། སྐབས་སྐབས་སུ་གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ནས་ཀྱང་
ཅུང་ཟད་བསྐྱེད་ཏེ། གཞུང་གཞན་གྱི་ཐེངས་སྐོས་མ་བསྡུས་པར་རང་
གཞུང་གཙང་མ་ལས། རང་བཟོ་མེད་པར་ཅུང་དུའི་ངག་གིས་གསལ་
པོར་བཀོད་པ་པོ་ནི་མི་པམ་རྣམ་རྒྱལ་ལོ། །འདིས་ཀྱང་གཞུང་གི་
འཆད་ཉན་ལ་པན་ཞིང་དགེ་བས་འགྲོ་གུན་འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོའི་གོ་
འཕང་ལ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག་གུ། །དགེའོ། །དགེའོ། །མཚུ་ལོ། །།

པར་བྱང་སློན་ཚིག་

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་
 ལྷུང་དལ་འབབས་སྐྱང། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་
 མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅེ་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱེན་བའི་ནམ་
 དཀར་སྤང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སློ་མོ་སློང་ཐུག་བརྒྱ། །གངས་ཉེ་
 རྒྱུད་ལྷའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །དེས་ལེགས་ཉོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་
 འོག། །

ཅེས་པ་འདི་འདྲི་དང་དུས་ཡིད་སྐབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱས་པའི་སྐྱོ་ལོ་ཕྱི་གློད་མི་བཟང་བས་གངས་རྒྱུངས་ཚོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུང་བའི་བསྐྱེན་
 བ་མིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་སྤང་བ་ལྟར་འབང་བ་དེ་ནི་མིང་གི་རྣམས་ཅམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། ལྷོགས་དང་ལྷོགས་ནས་རྩལ་རྩལ་རྩལ་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་
 བའི་གནོད་འཚེ་ལྷུའི་སྤོང་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སློ་ཀུན་ནས་ལྷུ་བདོ་བའི་རྒྱང་ཚོགས་མཚོ་ལྷང་བརྗོད་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་།
 ལྱང་སྤོགས་འོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱེན་པའི་མེ་རླངས་ཡང་ལྷང་བཞིན་གསོས་ཉེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་རྒྱུངས་འདིར་ཡང་བྱུང་བའི་བཞེད་དགོངས་ཀྱི་མ་མེད་
 བ་དར་རྒྱས་སུ་འབེལ་བ་དང་འཛུགས་སྤོང་ཡངས་པའི་ཚོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སློན། རྣམ་འཛེན་ལྷུ་ལྷུ་སྤྲིའི་དེང་ལུགས་སློ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་
 འཕྲལ་ལུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉང་བསྐྱེན་བྱུ་བ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྱེན་དང་བསྐྱེན་འབྱུར་གང་ལ་འབང་སྤྱང་
 ཚོག་པའི་དགེ་བསྐྱེད་སློན་ཚིག་ཏུ། །ལྷུའི་དགེ་སློང་ཚོས་སྐྱེ་བ་དག་དབང་སློ་བརྒྱང་བསྐྱེན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ། །།

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྲུར་མེད་སློང་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་
 རྗེའི་རྩལ་ལས་སྤྱིང་རྗེའི་སྐྱར། །གང་འདུལ་གདུལ་བུའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་
 བའི། །ལྷོགས་བཅུའི་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྐས་བཅས་དགོངས། །འཕགས་

བོད་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཞུང་གི་མངོན། །མི་ཉམས་འབེལ་བྱིར་འསྐྱལ་བར་
 གསར་སྐྱེན་གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་བས་སྲེལ་བའི་དགོ་བ་འདིས། །རྒྱལ་
 བསྟན་དམ་ཚོས་ཡུང་རྟོགས་རྒྱས་བ་དང་། །བསྟན་འཛིན་དམ་བ་རྣམས་དང་
 འདུས་བའི་སྟེ། །སྟོམ་གསུམ་འཛིན་བས་ས་ཚེན་ཡོངས་གང་སྟེ། །འབྲུལ་རྟོག་
 ཞགས་བས་བཅེངས་བའི་མཁའ་ཁྲབ་འགོ། །གཉིས་འཛིན་བ་བའི་ཚོགས་
 ལས་རབ་གོལ་ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མངོན་གྱུར་
 ཉེ། །གདོད་མའི་གཞི་ཡི་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ཤོག །

བསྐྱལ་བའི་དོར་དབལ་སྐྱལ་བ་རྒྱ་ཚོར་བུས་སྟོན་པའོ།།

རིགས་སྐབས་རྩོད་ལྷི་ལྷགས། འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུ། ལྷ་རྩེ་ལྷ་འཕྲུལ་འཕྲུལ། རྒྱུད་དཔ།